Hayat

SAYI: 32
7 AĞUSTOS 1959
125 Kuruş

Bu sayıda :

Orta sahifelerde
VAN GOGH'un "KAYIKLAR,, TABLOSU
Beş renkli reprodüksyon

Büyük ilgi çeken Marmara röportajından sonra
"İŞTE KARADENİZ !,,

Daha güzel olmak
SCHERK ile başlar

Eşsiz nüfuz kabiliyeti

Scherk (Lotion faciale) yüz losyonu hücrelere hayatiyet, tene tazelik verir. Kirleri temizler.

İŞTE TECRÜBESİ:

Yüzünüzü iyice yıkayınız Bir parça pamuğu Scherk yüz losyonu ile ıslatıp yüzünüze ovarak sürünüz.

Pamuk kirlenecek, cildiniz temizlenecek, yüzünüzde fevkalâde rehavet hissedeceksiniz.

Scherk
Lotion
Faciale

REKLAM MORAN

Ufa
MARGARİN

Yemeklerin hakikaten nefis olması için Ufa mutbak margarini ile hazırlanması şarttır. Ufa mutbak margarini en iyi cins malzeme ile A'dan Z'ye kadar, Türkiyenin en büyük ve en modern yağ fabrikası, TURYAĞ Fabrikasında itina ve titizlikle imâl edilmiştir.

REKLAM MORAN

YTF

Ufa mutbak margarini, Urfa yağını aratmaz.

Turyağ mamulü

Hayat

ADRIANA FLORENTINI
(Fotoğraf : Suavi Sonar)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 148
SAYI : 32 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI

REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

1959'un Güzelleri

Üstte merasimin başladığı New York'ta bir araya gelen güzellerden bir kısmı görülüyor. Soldan: Holânda, İzlanda, İngiltere, İsrail, New York, Danimarka, Norveç, Almanya, Avusturya, Fransa, İsveç, Polonya, İtalya ve Türkiye güzelleri. Altta: Dünya güzeli.

YUKARIDAKİ FOTOĞRAF : A. GÜNGÖR AKKAN, NEW YORK

16 temmuz günü Kaliforniya hava meydanını mahşerî bir kalabalık doldurmuştu. Şehir bandosu «İşte geldim Kaliforniya» şarkısını çalıyordu. Piste inen kocaman bir uçaktan, her sene Long Beach'te yapılan dünya güzellik müsabakalarına iştirak edecek olan muhtelif memleketlere mensup 60 kadar birbirinden güzel kız çıkıyordu. Hepsinin üzerinde kendi millî kıyafetleri vardı. Foto muhabirleri, televizyon ekipleri harıl harıl çalışıyorlardı. Üç güzel rahatsızlıkları dolayısiyle New York'taki otellerinde kalmıştı. Bunların arasında Türkiye Güzeli de vardı. Mamafih müsabakanın başlıyacağı 21 temmuz salı gününe kadar bu üç güzelin de Long Beach'e geleceği muhakkaktı. Netekim öyle oldu. Seçmelerin başladığı salı günü seçim sahasını 300.000 den fazla insan doldurmuştu. Bunların arasında halefini görmeğe gelen geçen seneki dünya güzeli de vardı. 34 ü yabancı memleketlerden, 46 sı da Amerikadan iştirak eden müsabıkların sayısı 80 di. Mayolarla geçen güzellerin hemen hiçbiri diğerinden fazla alkış toplamadı. Yeni Mexico güzeli, Albuquerque piskoposunun, mayo ile halk önüne çıktığı takdirde hem kendisini, hem de annesini aforoz edeceği tehdidine rağmen, mayo ile fotoğrafçılara poz vermekten çekinmedi. Neticede bütün bu güzeller içinde Japon dilberi Akiko Kojima rakîpleri arasında birinciliği kazandı. Yeni kıraliçe ve beş finalistin içinden seçilen üç güzel, Beverly Hills'deki Hilton Oteline gideceklerdir. Bilhassa Japon güzelinin, selefi gibi büyük film stüdyolarından ve tanınmış şirketlerden teklifler alması, hattâ gene selefi gibi kendisine ömür boyunca gelir bağışlanması muhtemeldir.

Çocuk ve sıcak Havalar o kadar sıcak ki dokuz aylık yavru, başına süngerle sıkılan soğuk su damlacıklarından hiçbir ürperme duymadan keyifle yıkanmaktadır.

Gemide nikâh Cumhuriyet gazetesi Umumi Neşriyat Müdürü Cevat Fehmi Başkut'un oğlu Acar Başkut ile Gül Demircioğlu'nun nikâhları, gemi, Fransanın Marsilya limanında bulunduğu sırada Ankara yolcu vapurunda kıyılmıştır. Bu, Ankara vapurunda kıyılan ilk nikâhtır.

Defile Olgunlaşma Enstitüsünün Frankfurtta yaptığı defile, ufak çapta olmasına rağmen, büyük ilgi toplamıştır. Defilede nezih bir davetli topluluğu ve Frankfurttaki bütün Türk kolonisi de hazır bulunmuştur.

İran Folklor Balesi Kızılay Sergisi münasebetiyle İran Folklor Balesi 25 - 31 temmuz tarihleri arasında şehrimizde ilgi ile takibedilen temsiller vermiştir.

Şilede Yapı ve Kredi Bankasının çeşitli kültür ve sanat hizmetlerinden biri de memleketin muhtelif yerlerinde açtığı «Boş Zamanları Değerlendirme Kursları» dır. Kenan Özbel'in idare ettiği ve orijinal Türk motifleri ile halı - kilim dokuma sanatları öğretilen bu kurslardan biri de Şile' de açılmıştır. Resimler yeni kursta halı dokumayı öğrenen kızları hocalariyle beraber gösteriyor.

Türk ekibi Milletlerarası Nis Folklor Festivaline geçen yıl olduğu gibi bu yıl da katılan Türk Folklor Ekibi geniş ilgi uyandırmıştır. Nis'e gidenler Gaziantep, Trabzon ve Bursa ekipleridir.

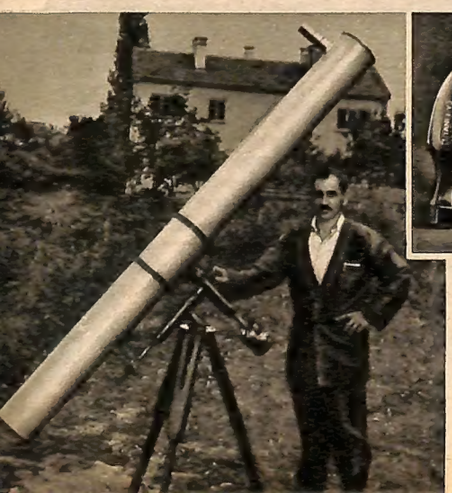

Mükâfat alan teleskop Merinos fabrikasında ustabaşı olan Hasip Sönmezalp, Amerikan «Mechanix Illustrated» dergisinde neşredilen plânlara göre bir teleskop yapmıştır. Yanda Sönmezalp teleskobu ile, yukarıda da derginin, bu başarısından ötürü kendisine hediye ettiği altın kaplama çekiç görülüyor.

Sohbet KÖŞESİ

SEVMEK VE ACIMAK

HAYVANLARI pek seven, onlara eza ve cefa edildiğini gördükçe yüreği sızlıyan bir okuyucum bana yazdığı mektupta, atlara taşıyabileceklerinden fazla yük yükliyen arabacılardan, kedilerin, köpeklerin kuyruklarına teneke bağlıyan çocuklardan şikâyet ettikten sonra: «Ne olur, bir yazı yazın da Maarif Vekâleti bunu bir milli dâva olarak eline alsın; öğretmenler vasıtasiyle çocuklara hayvan sevgisi telkin edilsin; hayvancıklara işkence edilmesine belediyeler, polisler mâni olsun!» diyor.

Bütün bu güzel neticeler benim bir yazımla elde edilecek olsaydı mesele pek kolaylıkla halledilirdi. Fakat insanlara hayvan sevgisi aşılamak insan sevgisi aşılamak kadar, hattâ belki biraz daha zordur. Çünkü: «Biz evvelâ insanlara acıyalım da hayvanlara sonra sıra gelsin» diyenler pek çoktur. Ama bu yanlış bir düşüncedir. Acımak öyle bir haslettir ki yüreği acımak hisleriyle dolu olarak dünyaya gelmiş olanlar acımak lâzımgeldiği zaman halsizlikten kaldırıma düşüp bayılmış hasta bir kadınla açlıktan kasıkları biribirine geçmiş uyuz kediyi ayırdetmeden, ikisine birden acır. Kaldırıma düşüp bayılmış hastayı omuzuna alarak hastaneye götüren bir adamın, ayağı tramvay altında ezilmiş bir köpeği tekmeleyip kenara savurduğu görülmemiştir. İnsan, acıma duygusu olduğu zaman yüreği sızlatan her hâdise karşısında titrer. Onun için ben acıma duygusunun yalnız insanlardan insanlara karşı olabileceğini zannetmiyorum; insana acımıyan hayvana da acımaz, diyorum.

Bizde hakikaten hayvanlara karşı insanî sevgi ve merhamet pek yaygın değildir. Avrupa şehirlerinde bulunduğum zamanlar oralarda hayvanların her türlüsüne, bilhassa köpeklere karşı gösterilen sevgiye bakarım da bizim köpeklerin hakikaten aptal şeyler olduklarına hükmedeceğim gelir. Sokaklarda, herkes tarafından itilip kakılarak aç bilâç âvare dolaşan bu köpeklerde akıl olsa da kendilerini bir Avrupa şehrine atabilseler daha bu şehirlere ayak basar basmaz insanların etraflarına toplanarak kendisine acıyan gözlerle bakacaklarına ve onları düştükleri sefaletten kurtarmak için bu insanların biribirleriyle yarış edeceklerine şüphe yoktur. Ne yazık ki hiçbiri bunu yapamıyor!

Zaten hayvanlara acıyacaksak bu yüzden, bizler kadar akıllı, bizler kadar kuvvetli ve becerikli olmadıkları için acımalıyız. Biz onlara her kötülüğü yapabiliriz, onlar ağlıyan bakışlarla gözlerimizin içine bakmaktan başka bir şey yapamazlar. Bize canlariyle teslim olmuşlardır. Kendileriyle meşgul olmadığımız zaman ölüp gidecekler veya sefalete düşeceklerdir. Onun için merhametli okuyucumun hayvan sevgisi bahsinde söylediği doğrudur. Çocuklarımıza evvelâ hayvanları sevmeyi, onlara acımayı öğretelim. Ondan sonra insanları sevmeleri ve onlara acımaları kolay olacaktır.

ŞEVKET RADO

GELECEK HAFTA

Hayat ta

Geçenlerde Londra'da 100 küsur gazetecinin iştirak ettiği basın toplantısında bir kitabın neşri ilân edildi. Kitabın adı:

YAŞASIN HAYAT

muharriri, bu eserle fırtınalı hayatının hikâyesini anlatan

EVA BARTOK tu.

Gelecek haftadan itibaren bütün dünyanın okumakta olduğu bu kitabı tefrikaya başlıyoruz.

NERİMAN HER ŞEYİ ANLATIYOR

Sabık Mısır Kıraliçesi Diyor ki:

Benim de Küçük,

YAZAN: FREDERICK SANDS — ÇEVİREN: ADNAN SADRİ

3

"HEYECANIMA büyük bir endişe de karışıyordu: Oğlum bana karşı acaba bir yakınlık ve muhabbet duyacak mıydı?... Yoksa beni görür görmez kaçmıya mı kalkışacaktı?... Bu düşüncelerim beni korkutuyordu.

«Çok şükür ki, korktuklarım başıma gelmedi. Oğlum beni görür görmez «Anneciğim!» diye yanıma koştu. O zaman nasıl kollarımı açıp, onu doya doya kucakladığımı, bağrıma bastığımı bilemezsiniz... Mazinin bütün çirkinlikleri ve acı hâtıraları birer birer gözlerimin önünde canlandı. Oğlumu terketmemin cezasını çok acı bir şekilde çekiyordum! Bu ceza pek derin bir ıstıraptı ve hiç bitmiyordu...

«Sonra Farukla konuştuk. Oğlumu sık sık görmek istiyeceğimi biliyordu. Bana birçok ağır tekliflerde bulundu. Eğer oğlumu görmek istiyorsam bu teklifleri yerine getirmemi istedi. Bunların bazıları o kadar ağırdı ki, kabul etmem imkân dahilinde değildi! Kendisine cevabımı verdim. Tekliflerini yerine getiremiyeceğimi söyledim. Fakat oğlumu görmeyi istemek benim hakkımdı! Bu hakkı bana mahkeme vermişti. Kahirede muhakememiz bitip Faruktan ayrıldığım zaman, kararda benim bu isteğim resmen kabul edilmişti. Fuadı istediğim zaman, istediğim kadar görebilecektim!... Fakat aramızdaki mesafe çok uzaktı. Ben Mısırda bulunuyordum. Oğlum Avrupada, babasının yanındaydı. Onu görebilmek için benim de Avrupaya gitmem lâzımdı.

«Fuadın dadısına her gün sahifeler dolusu mektuplar gönderiyordum. Hiçbirine tek satırlık cevap alamıyordum. Çaresiz, Avrupaya gidecektim. Oğlumu görmeden yapamıyordum. Fakat henüz Kıraliçe unvanını muhafaza etmekteydim. Mısırdan yalnız olarak ayrılamazdım. Onun için yapılacak ilk iş durumumu değiştirmekti. Yani, başka birisiyle derhal evlenmeli, yeni bir isim almalıydım. İşte doktor Nakib'le bu sebepten evlendim. Artık onun eşi olarak alelâde bir vatandaş gibi Avrupaya rahatça gidebilecektim. Kısa bir müddet sonra, hem tedavi, hem de oğlumu görmek maksadiyle Mısırdan ayrıldım...»

Neriman bu sözleriyle, bugüne kadar bilinmiyen büyük sırrını açığa vurmuştu. Yani doktorla sırf başka gayelere hizmet etmek için bir şekil izdivacı yapmış olduğu hakikatini... Bu vesile ile doktorla evlendikleri zaman yazılanları hatırladım. Gazeteler hep bir ağızdan «Neriman çirkin, şişman ve sefih Faruktan sonra hayatının aşkını buldu» diyorlardı. Halbuki hâdiselerin iç yüzü ne kadar başka imiş.

■

Neriman, Avrupaya koşa koşa gitmişti. Fakat biricik oğlunu rahatça görebilmesi yine kolay olmadı. Faruk birçok güçlükler ortaya çıkarmış, acayip şartlar ileri sürmüştü. Nerimana bunlar çok ağır geliyordu. Hiçbirini kabul etmedi. Fakat o şartların neler olduğunu da kimseye açıklamadı. Bundan sonra da açıklamak niyetinde görünmüyor.

Avrupa seyhati başarısızlığa uğrayınca, Neriman çaresiz tekrar Beyruta dönmek mecburiyetinde kalmıştı. Bugün hâlâ Beyruttaki apartmanında, ıstırapları ile baş başa oturmaktadır. Fakat bu üzücü durum karşısında bile istikbal için birçok ümitler besliyor. Bana bu ümitler hakkında şunları söyledi:

«İstikbaldeki hâdiselere cesaretle göğüs germek kararındayım. Ümidim hiçbir zaman kırılmış değildir. Bilâkis, saadet ve huzur bulmak hususunda her zamankinden daha fazla ümitvarım. Artık alelâde bir insan olmak istiyorum. Geçmişi olduğu gibi hâfızamdan silmek, neşeli ve mesut bir geleceğe doğru yürümek azmindeyim... Benim eskiden bir kıraliçe olduğumu herkesin tamamen unutmasını arzu ediyorum...»

Neriman sözlerine şöyle devam etti:

«Dünyada yegâne isteğim, kendime mahsus bir evimin, bir yuvamın olmasıdır. Burada kocamla, çocuklarımla rahat ve mesut bir hayat yaşıyayım... Henüz 25 yaşındayım. Her şeye yeni baştan başlıyabilirim. Kendimde bu cesareti buluyorum. Fakat bazan öyle anlarım oluyor ki, bütün cesaretim bir anda kırılıyor, bütün dünyayı zindan gibi kapkaranlık görüyorum! Hayattan fazla bir şey beklediğim yok! Sadece, şimdiye kadar hiçbir zaman malik olamadığım basit bir şeyi istiyorum. Buna herkes kolayca kavuşuyor. Kendilerine göre bir yuva kurarak neşe içinde yaşayıp gidiyorlar. Benim de küçük, fakat şirin bir yuvam olsa. Bunun içinde sevdiklerimle beraber rahat bir hayat sürsem... Bu, herkesin olduğu gibi, benim de tabii bir hakkım değil mi?... Hem de mütevazı bir istek... Ben bir zamanlar, pek çok kimselerin imrendiği ihtişamlı bir hayat yaşıyordum. Masallardaki prensesler gibiydim. Fakat bu yaşayış bana saadet getirmedi. Arzularımı tatmin etmedi. Her dakika içimde, aradığını bulamamış bir insanın hissettiği boşluğu hissettim. Şimdi yine rahat değilim. Fakat ümitlerim hiçbir zaman kırılmıyor. Elbet bir gün gelecek feraha kavuşacağım.»

Neriman, Kıral Faruktan ayrıldıktan sonra ondan hiçbir mali yardım görmemişti. Mısırda evleri, muhtelif gayrımenkulleri vardı. Bunların geliri ile rahatça geçiniyordu. Fakat arzu ettiği takdirde gelirini arttırmak için de elinde geniş imkânlar vardı. İlk iş olarak hayatının hikâyesini yazmayı düşünmekteydi. Bu bütün dünyada genis akisler bırakacak dehşetli bir hâtırat olacaktı! Neriman bu mevzu hakkında bana şunları anlattı:

«Hâtıralarımı bütün teferruatı ile olduğu gibi kaleme almayı çok defalar düşündüm. Fakat hakikatleri açığa vurduğum takdirde hayatımın en ciddi şekilde tehlikeye gireceği tehdidi ile karşılaştım. Bu tehditler defalarca tekrarlandı. Elim, kolum bağlanmış halde kaldım. Hâtıralarım hakikaten bütün dünyayı yerinden oynatacak derecede müthişti. Kimbilir kaç

ISTIRABIN GÜZELLEŞTİRDİĞİ NERİMAN — Soldaki resim 1951 senesinin Nerimanıdır. Envai çeşit tatlılarla beslenen, evinde hareketsiz

kişinin kafası bu yüzden uçacaktı!

«Yazacağım şeyler, gözlerimle görüp, bizzat şahit olduğum hâdiselerdi. Bunların hepsi dünya efkârından büyük bir titizlikle gizlenmişti. Sarayda ne entrikalar dönüyordu, kimler ne gibi işlerle meşgul oluyordu? Bütün bunlar benim gayet yakından takib ettiğim, iyi bildiğim şeylerdi.

«Sadece benim kıraliçe olmamın ve sonra ayrılmamın hikâyesi, bütün dünya kızlarına ibret dersleri

Şirin Bir Yuvam Olsa!

verecek hakiki hâdiselerdir. Hayatım her milletin gazetelerini ve sinema mensuplarını fevkalâde alâkadar ediyor! Hafta geçmiyor ki, dünyanın her tarafından dü-zinelerle mektuplar almamış olayım! Bu mektuplar ısrarla hâtıralarımı satın alma teklifleri ile dolu! Şimdiye kadar bunlara müspet cevap vermedim. Sadece düşündüm ve neler yazacağımı tes-

koca bekliyen tombul Şark kızı. Sağdaki resim bugünün Nerimanıdır. Istırabın, üzüntünün, modern hayat ile temasın güzelleştirdiği Neriman,

bitle meşgul oldum. Şimdi nihayet karar vermiş bulunuyorum. Hâtıralarımı bir gün muhakkak yazacak ve neşredeceğim. Fakat ne zaman, henüz belli değil!...»

Bir müddet evvel, bir İsviçre gazetesinde Neriman hakkında mühim bir havadis okumuştum. Genç kadının, Beyruttaki bir güzellik enstitüsüne borçlarını ödemek için en kıymetli mücevherlerini ve kürklerini sattığını bildiriyordu. Bunun ne derece doğru olduğunu öğrenmenin en iyi çaresi, bu hâdiseyi bizzat Nerimanın kendisine sorup, anlamaktı. Sordum. Sinirlendi.

«Zaten benim ipliğimi pazara çıkaranlar gazetecilerden başka kimseler değildir!... dedi. Şimdiye kadar hakkımda yüzlerce ipe sapa gelmez şeyler yazdılar. Hiç ağzımı açmadığım halde neler uydurmadılar bilseniz!... Onlarla artık bir tek kelime konuşmak istemiyorum! Yalnız sizinle yaptığım mülâkat müstesna... Bakın, size bir vaka anlatayım da şaşın! Birkaç gün evvel dayımla sokağa çıkmıştım. Biraz dolaştık. Sonra bir eğlence yerine gittik. Haftalardan beri dışarıya çıkmamıştım. Sıkıntıdan patlıyordum. Birkaç saat sonra eve döndük.

Ertesi gün gazeteler baştan başa büyük yazılarla ne haber veriyorlardı, biliyor musunuz?!... Ben yeni bir «aşk macerasına» atılmışım ve yakında üçüncü defa evlenecekmişim... Nasıl, havadisi beğendiniz değil mi?... Bir gazeteci böyle mi havadis verir? Benim yanımdakinin kim olduğunu sormak, anlamak lâzım değil midir?... Her eline kalemi alan kafasından bir şeyler atarsa, elbette ortaya türlü dedikodular çıkar!...»

■

Nerimanın annesi kalbinden ciddi surette rahatsız bulunuyordu. Mühim bir ameliyat yapılması icab etmekte idi. Bu ameliyat da Londrada olacaktı. Genç kadın bu münasebetle annesini İngiltereye götürmiye hazırlanmakta idi!...

Sabık Mısır Kıraliçesi Nerimanla birkaç günden beri yaptığımız konuşma artık nihayete ermek üzereydi. Son olarak, ben ona bir sual soracağım yerde, o bana sormak istedi. Dedi ki:

— Sizin, İran Şahı ve Süreyya ile uzun uzun mülâkatlar yaptığınızı muhtelif gazetelerde okumuş bulunuyorum. Muhakkak ki, her ikisini de gayet iyi tanımaktasınız. Süreyyanın Orsini ile fazla alâkadar olduğundan bahsediyorlar. Şimdi söyleyin bana bakalım, Süreyya hakikaten Orsini ile evlenmek niyetinde midir?...

Gülümsedim:

— Ben pek ihtimal vermiyorum, dedim.

Yüzünde üzüntülü bir ifade belirdi:

— Buna müteessir oldum... dedi. Süreyya ile henüz tanışmış değilim. Fakat uzaktan uzağa onun dertlerine ortak oluyorum. İçinde bulunduğu müşkül vaziyeti gayet iyi takdir edenlerdenim. Onun da mukadderatı benimki kadar çetin! Temenni edelim ki, cümlemiz arzu ettiğimiz hayata en yakın bir zamanda kavuşalım!...

Neriman konuşmasının burasında gülümsiyerek yerinden kalktı. Veda etmek için iki elini birden bana doğru uzattı.

— Sizinle dertleşmek içime ferahlık verdi!... dedi. Âdeta ağır bir yükün altından kurtulmuş gibiyim. Sanki yeniden cesaret buldum. Yolunuz açık olsun. Yine görüşürüz...

SON

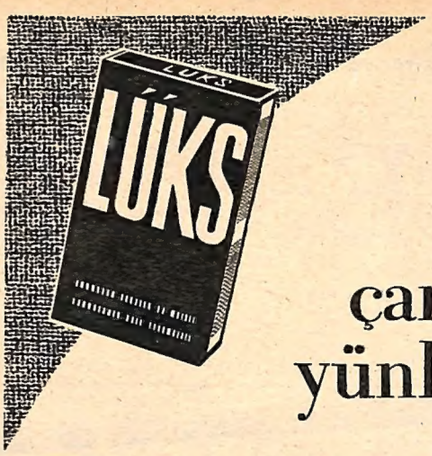

LÜKS, ince çamaşır ve yünlüleriniz için!

GRAFİKA

Yün çok kuvvetli mamûlden hoşlanmaz. LÜKS naziktir, yumuşaktır çünkü sâftır. LÜKS ile yün asla keçelenmez, daima yumuşaklığını muhafaza eder. Beyaz pull-over, yün suveter ve bütün ince çamaşırlarınız için daima LÜKS yaprak sabununu kullanınız.

LF 901

«İşte Marmara!» röportajımızın gördüğü büyük alâka üzerine, üç tarafı suyla çevrili olan memleketimizin diğer denizlerini de anlatmaya karar verdik... Bu sahifelerde, bu konudaki röportajlarımızdan ikincisini sunuyoruz :

İŞTE KARADENİZ!

RÖPORTAJ: TURGUT ETİNGÜ

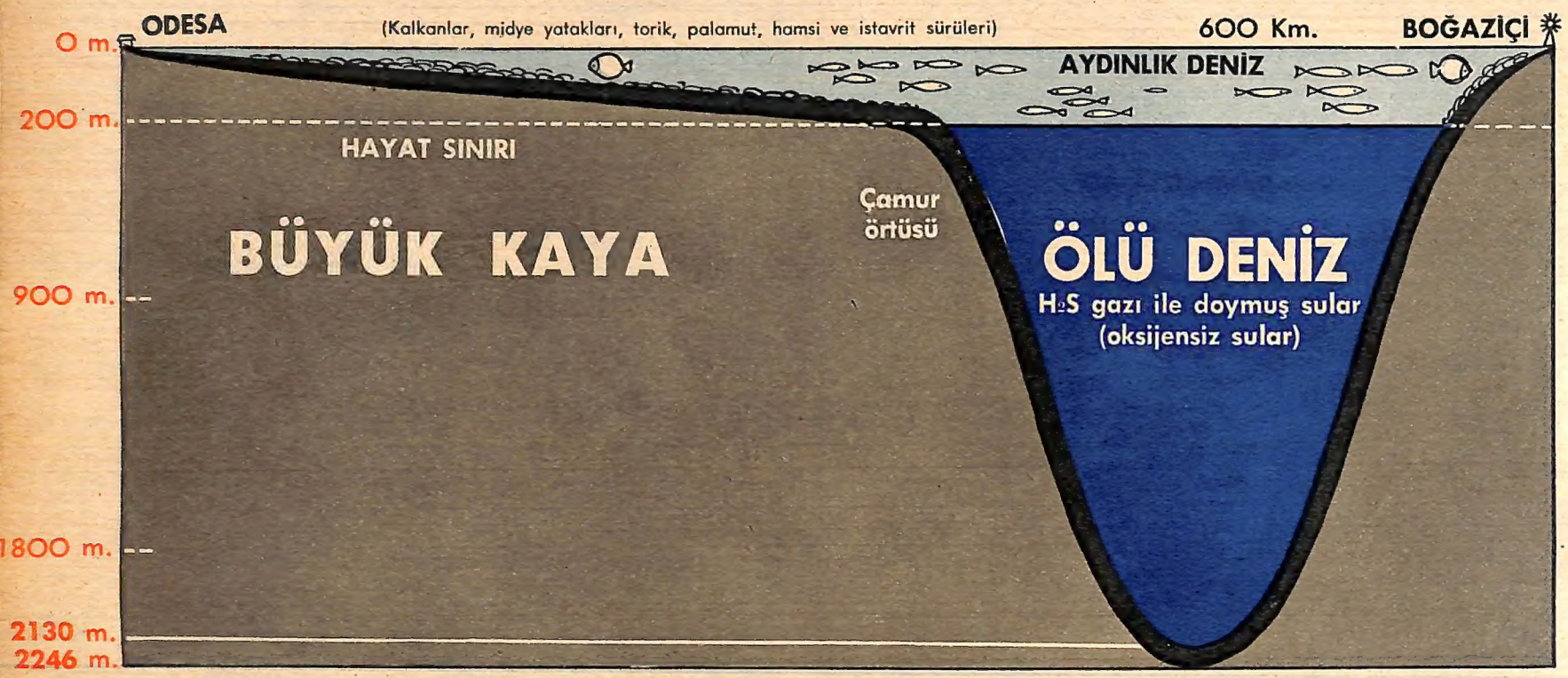

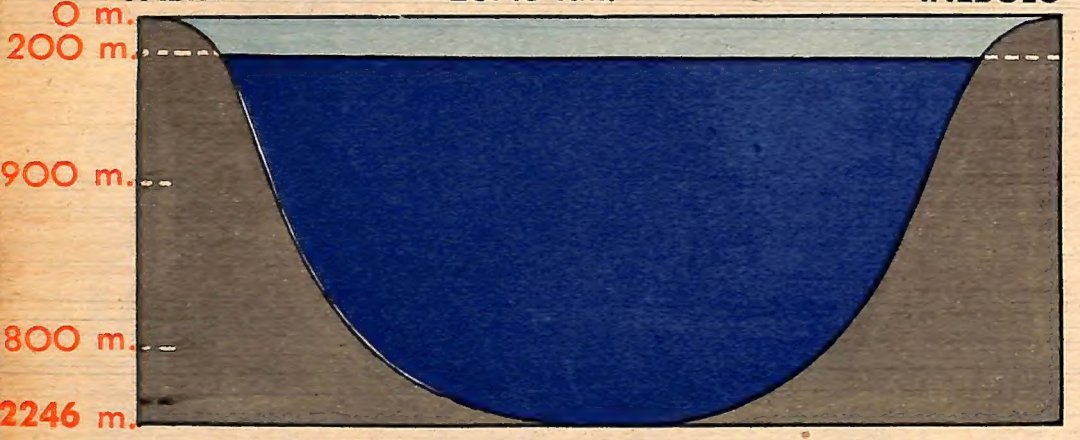

KARADENİZ, 3. Zaman sonlarında, Boğazların çökmesiyle büyük göl halinden çıkmış, deniz olmuştur!... Bu jeolojik değişmelerin zinciri bugün bile sonuçlanmış sayılmaz. Değişmeler devam ederken içindeki canlılar âlemi, tabakaların biribiri üzerine geçmesi, tatlı ve tuzlu suların yer kapma için birbirleriyle çatışması yüzünden çok sayıda kayıp vermiştir. Milyarlarca ton bitki ve hayvan çeşitleri bu yüzden ölmüş ve dibe çökmüştür. Bu kalıntıların üzerlerini örten devirlerin kaya ve çamurları, zamanla petrol yataklarının teşekkülünü sağlamıştır. Şimdi Karadeniz'in sathından ancak 200 metre aşağısı canlılar âlemine yatak olmuş, 200 metreden dibe kadarki kısım hidrojen sülfür ile doymuş olduğundan tamamen «Ölü deniz!» haline gelmiştir. Resimlerini verdiğimiz her iki kesitte de, Karadeniz'in bu enteresan iç yapısını görmektesiniz. Bir tarafta kuzeydoğudan Boğazlara kadar uzanan cesim bir kaya, diğer tarafta (yanda) bu denizin en derin ve en dar yeri...

Karadenizin 200 metre aşağısında hayat olmadığını,

Karadenizin, Akdenizden çok daha derin olduğunu,

Karadenizin kuzeybatısından Boğaza kadar muazzam bir kayanın uzandığını,

Karadenizin tabanı altında milyarlarca ölü nebat ve hayvan artığı bulunduğunu,

Karadenizin dibinin siyah çamurla sıvalı olduğunu

BİLİYOR MUYDUNUZ ?

BOĞAZDAN çıkınca Karadeniz karşımızda koyu yeşil bir yelpaze gibi açılır. 411.540 kilometrekare yüz ölçümü olan, hem Akdenizin, hem de Marmaranın yaylasındayız!... Üzerinde yol aldığımız suyun kuruduğunu bir an için düşünecek olursak, Karadeniz iç yapısı ve çevresi ile bize şöyle görünecek: Ta kuzeybatıdan, Anadoluya doğru uzanmış bir kepçe!... Kepçenin sapı, Odesa'dan tatlı bir eğilimle İstanbul Boğazına oldukça yaklaşan dümdüz, üzeri siyahtan griye doğru açılan bir çamurla sıvalı muazzam bir kayadır. Odesa önlerinde sıfırdan başlayıp, Boğaz yakınlarında 180 metre derinliğe kadar inerek gelen bu mail satıh, birdenbire kepçenin oyluğu olur ve dikine 2246 metre derinlik yapar. Bu, Akdenizin derinliğinden 500 metre daha fazladır. Kepçenin oyluğu, Karadenizin doğu kesimlerinde daha da genişler, Rusya ile aramızda tam bir çukur halini alır. İşte Karadenizin iç yapısı böyle bir manzara gösterir...

Siyahtan başlayıp, gittikçe grileşen bir çamur, su altına uzanmış bu kepçenin içini sıvamıştır. Karadenizin adını karaya çıkaran da bu dip çamurudur.

Karadenizi ikiye bölmek gerekir. Yüzünden dikey olarak 200 metre derinliğe kadar olan kesimde Fauna (bitki) ve Filora (hayvan) olarak bütün canlılar âlemi mekân tutmuştur. Karadenizin içinde yaşıyan hemen her şey bu kadar dar bir derinliğe sıkışmıştır. Yani muazzam bir göl gibi duran Karadenizin hayat sınırı 200 metre derinlikte çizilmiştir. Oradan aşağısı, 2200 metrelik esas büyük derinlik, sadece bir «Ölü deniz!» dir. Burada hiçbir şey yaşamaz!

Dünya denizlerinde eşine raslanmıyan lezzetli, ışıl ışıl Tirsi balıkları, vaktiyle Akdenizden göçmen olarak gelen Kalkan, Hamsi, Pisi, Mersin bu çevreye has yeni ırklar meydana getirmişlerdir.

Bilirsiniz: Yeryüzünün en iyi havyarı Karadenizde, Mersin balığından çıkan «Siyah havyar» dır. Nedense sadece Rus havyarı diye şöhret almıştır. Oysa, Türk havyarları dünya piyasasında, sırf organizasyon yetersizliğinden o isimle satılır. Halbuki Karadenizde istihsal edilen havyarın yarısı bizim denizlerimizden temin edilir.

Karadenizin zenginlikleri yazmakla bitirilecek cinsten değil. 30 - 40 metre derinlikte, bu denizin içi «Midye

bankları» yani, midye yatakları ile kaplıdır. Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar zenginlikte midyeler yuvalanmamıştır. Maalesef bu midyelerden de iktisadi bir fayda sağlanamamıştır. Halbuki sadece midyeden protein bakımından çok zengin çeşitli yemekler, marinat, turşu ve doğrudan doğruya salamura yapılabilir. Çok defa boyu uzunlamasına 15 santimi bulan büyüklükteki bu midyelerin kabuklarını un edersek, kümes hayvanları için en iyi besi maddelerini yapabiliriz...

Karadenizin suyu balıklar için de zengin bir gıda tarlasıdır. Balıkların belki çeşidi az, fakat olanların sürü hayatı akıllara durgunluk verecek kadar çokçadır. Karadenize gelen en ufak bir balık yavrusu hemen de beslenir ve gelişir. Meselâ nisan ayında 2 gram olan bir palamut yavrusu, ağustosta Marmaraya geçerken 500 gramdır. Dünyanın hiçbir denizinde bu kadar süratle büyüme ve gelişme tesbit edilememiştir. Yine Marmarada yumurtlayan uskumrular, çiroz halinde zayıflamış, yağsız olarak Karadeniz yaylasına gelir. Orada beslenir, sonra Marmaraya kurbanlık olarak döner!...

Balıklar Karadenizde, 200 metre derinliğe kadar inen bir bölge dahilinde yumurtlamayı huy edinmişlerdir. Bunlardan yalnız ana uskumrular, çok vesveseli olduklarından mı nedir Marmarada yumurtladıktan sonra, Karadenizde beslenmeyi tercih ederler.

Meşhur Karadeniz hamsisi, Akdenizin nüfus kütüğünde kayıtlı olduğu halde, buraya göçmen olarak gelip yerleşmiş ve Karadenizden kafakâğıdı almış, buranın vatandaşı olmuş. Şimdi o kadar çoğalmış ki, Karadeniz yaylasında yaylayan, sürü olarak yataklanmış dünyanın en kalabalık balık milletlerinden biri haline gelmiştir.

Tarihçesi yönünden Karadeniz, daha 1842 yılından beri araştırmalara konu olmuştur. Ilkin su analizleri ile kimyasal yapısı üzerinde durulmuş, daha sonraları da, canlılar âleminin araştırılması maksadiyle deniz üstünde kurulan istasyonlarla elenmeye başlanmıştır.

En uzun ekseni 982 kilometre olan Karadeniz sularının tümünün hacmi 492.565 kilometre küptür.

Karadenize çok geniş bölgeler içinden bir nehirler şebekesi dökülmektedir. Tuna, Dinyeper, Dinyester, Sakarya ve Kızılırmaktan gelen sularla bütün Karadenizin yüzünde 83 santim kalınlığında tatlı bir su tabakası meydana gelir.

Et ve Balık Kurumunun Balıkçılık Araştırma Merkezi emrinde gezginci bir lâboratuvar olan Arar gemisi, doğu Karadenizde şimdi iki ay sürecek bir geziye çıkmış bulunuyor. Bu araştırmaların, bize daha çok enteresan bilgiler getirmesi kuvvetle umulmaktadır.

KARADENİZİN MANZARASI — Akçakoca'dan alınmış bu tipik Karadeniz manzarasında kıyılar bazan dik, bazan sert olarak sahile iner. Bazan sedef bir plâj kumsalı olur. Dalgalar büyüktür. Altta, diğer sahifedeki kesitlerimizin yerlerini belirten umumi bir Karadeniz haritası görülüyor.

KARADENİZ SAKİNLERİNDEN BAZILARI

KELER BALIĞI VE VATOZ TORBASI — Karadenize has yassı köpek balığı cinsindendir. 50 - 60 kilolukları vardır. İnsana saldırmaz. Eti lezzetlidir, füme olabilir. Şekli yüzünden yemeyiz. Yandaki resim, Keler'e çok benziyen ve yumurtası hususiyet arzeden Vatoz'un yumurta paketidir. Ana Vatoz, iplerinden bunu yosunlara bağlar. Zamanla açılan paketten yavrular çıkar...

DENİZ AKREBİ — Kuyruğunun altında müdafaa silâhı olarak kullandığı zehirli bir iğnesi vardır. Saldırıcı olmamakla beraber insanı sokar.

ELEKTRİK BALIĞI — Üzerinde bataryaları vardır. Dokunduğu canlıyı sersemletir. Hattâ 24 voltluk cereyanla çarparak insanı bayıltabilir!

ÜZGÜN — Adına en uygun düşen bir Karadeniz balığıdır. Gözleri biribirine yakın ve ağzı az dışarı dönüktür. İnsan, onun yüzüne bakınca bir garipseme duyar, bakışlarında bir üzüntü ifadesi okur. Kim bilir, uçsuz bucaksız Karadenizin derinliklerinde, nasıl bir üzüntüsü var ki onu dertlendirmiştir?

YILDIZLARI GİYDİRİYORUM

30 seneden beri Hollywood şöhretlerinin terziliğini yapan, desenlerini çizdiği elbiselerle 6 defa Oscar kazanan, Paramount Stüdyosu Kostüm Şefi Edith Head anlatıyor.

Provası Yapılırken Aynaya Bakmıyan Kadın!

YAZAN: EDITH HEAD — ÇEVİREN: ADNAN ERİM 6

DOROTHY Lamour çevirdiği macera filmlerinin hemen hepsinde yarı çıplak bir yerli dilber olarak görünüyor, aslanların, kaplanların, fillerin, türlü vahşi hayvanların arasında dolaşıyordu. Bir filminde timsahlar tarafından kovalanıyor, diğer bir filminde volkanların kıpkızıl lâvları altında kalma tehlikesi atlatıyor, başka bir filminde de korkunç şelâlelerin bembeyaz köpüklü suları içinde kayalardan aşağıya yuvarlanıyordu!...

Dorothy tam on sene müddetle, bıkıp usanmadan bu çeşit filmler içinde uğraştı durdu. Her yeni filminde, eskisinden daha büyük muvaffakiyet kazandı. Şöhreti dillere destan oldu. Onu her memleket, her millet tanıdı.

Bir gün onunla beraber Washington'a gidiyorduk. Harb seneleriydi. Trenimiz dehşetli bir kalabalık tarafından âdeta durduruldu. Bir de baktık, bir sürü motosikletliler, askerler, hattâ senatörler, yabancı diplomatlar, yüksek rütbeli şahsiyetler çılgınca bizi alkışlıyor, görülmemiş tezahürat yapıyor! O zaman iyice anladım ki, Dorothy Lamour'un şöhreti zannettiğimden fazladır!...

Günün birinde Bill Howard'la evlendi. Ben yine elbiselerini yapmakta devam ettim. Bir taraftan prova yapar, bir taraftan da yemekler pişirip atıştırırdık. O, yemek pişirmesini, bulaşık yıkamasını bilmiyordu. Sonradan, baş döndürücü çalışmalar arasında öğrendi! Bu sefer ikimiz birden yemek pişirmiye, bulaşık yıkamıya başladık... Günlerimizin her dakikası tıklım tıklım doluydu. Dorothy senede en az beş film çevirmekte idi!

■

Bir müddet sonra «Café Society» (Sosyete) nin çevrilmesine başlandı. Baş yıldız Madeleine Carroll idi. İşte bu sefer, şimdiye kadar bütün kıyafetlerini en meşhur Avrupa terzilerinin hazırladığı bir İngiliz güzeli ile karşı karşıya bulunuyordum. Üzerimde müşkül bir vazife vardı. Fakat bu vazifeyi kolaylıkla başaracaktım. Bütün Avrupa modellerini dikkatle takib etmiştim. Ne istersem anlıyabilecek ve biçebilecektim. İyi bir terzi, diğer terzileri körü körüne kopya etmez. Hepsinden ilham alır, kendisi yeni bir şey ortaya çıkarmıya uğraşır. İşte ben de böyle yapacaktım. Meselâ, Madeleine için güzel bir şapka modeli çizecektim. Ondan sonra, onun vücuduna giden bir elbise, bu elbiseye uyacak mücevher şekilleri tesbit edecektim.

Bir general gibi, oturup plânlar çizdim. Hiçbir şeyi tesadüfe bırakmadım.

Madeleine Carroll provalara başladı. Önce, elbisesini diktiğimiz kimsenin huyunu suyunu öğrenmek lâzımdı. Bir model gösterdim.

— Miss Carroll, bu kadını nasıl buluyorsunuz? dedim... Kıyafeti yakışmış mı?...

En iyi usul buydu. Önce onun fikrini sormak, beğenmediği kıyafete hiçbir zaman «güzel» demek lâzımdı!

Bir tanesini işaret etti:

— Şu fena değil Edith!...

Madeleine o zamanlarda Avrupanın en meşhur artistlerinden biriydi. Şimdi ilk defa olarak bir Amerikan filminde rol alıyordu. Herkesi teshir eden bir cazibesi vardı. Sinirli değildi. Aceleci de değildi. Ufak tefek şeylere hiçbir zaman sinirlenmiye kalkışmazdı. Pek büyük bir aksilik olursa o vakit belki. Fakat her şeyin tamamiyle yolunda gideceğine inandığı için aksilik de çıkmaz, neşesi de hiçbir zaman bozulmazdı!

O devir, omuzlardan düşen gece elbiseleri devriydi. Bunların ne kadar azametli bir görünüşü vardı! Madeleine, şaşaalı elbiselerle aynanın karşısına geçer:

— Ne kadar hoş, haydi bir yemekli toplantı yapalım!... derdi.

O zaman hemen bir yemekli toplantı yapardık. Yemekten gayet iyi anlardı. İçkileri kendi eliyle intihap ederdi. Bize meşhur bir İtalyan içkisi tanıtmıştı: Fernet Branca. En üzüntülü zamanımızda bile öyle bir neşe veriyordu ki, ye-

İKİ AYRI YILDIZ — Yukarıda ağır başlı, alımlı, şık Avrupa kadını Madeleine Carroll; aşağıda, deli dolu Amerikan kızı Betty Hutton görülüyor.

EDITH HEAD'in Hayat okuyucularına moda tavsiyeleri:

BOYUNUZ KISA İSE NASIL GİYİNMELİSİNİZ ?

İlk şart: Tek renk elbise giymek. Çizgili kumaşlarda, çizgiler mutlaka boyuna olmalıdır. Küçük desenli emprime giyiniz. Pantolon ve çok spor kıyafetler müstesna, her zaman topuklu ayakkabı giymelisiniz.

Giymemeniz gereken: Enine yollu kumaş. Geniş kemerler, iki parçalı elbiseler, geniş mantolar. Geniş yakalar ve cepler, bol kollar. Truvakar mantolar, bol büzgülü, kat kat jüponlu etekler size yakışmaz ve boyunuzu kısa gösterir.

Kısa boylu olmanıza rağmen, elbiselerinizi dikkatle seçerseniz, siz de şık, zarif ve cazip olabilirsiniz. Dikkat etmeniz gereken ilk şart sade giyinmektir. Elbiseleriniz şahsiyetinizi ikinci plânda bırakmamalıdır. Hollywood yıldızlarının elbiselerini hazırlarken bilhassa bu hususa dikkat ederiz. Aynı şey sizin için de vâkıdır, boyu kısa olanlar şık, zarif ve cazip olmak için kalça, bel ve göğüslerine dikkati çekmemeğe, bir bütün olarak göze çarpmağa çalışmalıdırlar.

Dekolteniz: En fazla yakışan dekolte «V» biçimindedir. Kaçık erkek gömleği yakaları da size yakışır.

Beden: Göğsünüzü fazla büyük göstermeğe çalışmayın. Göğsünüz boyunuzla mütenasip olsun. Şayet göğsünüz fazla iri ise, iri mücevher takmayın ve göğsünüzü mümkün mertebe ufaltmağa çalışın.

Omuzlar: Omuzlarınıza vatka koymayın. Geniş ve süslü omuzlu elbiseler size yakışmaz.

Kollar: Dar olmalıdır.

Bel: Ya hiç kemer kullanmayın veya elbisenin kumaşında, yahut renginde çok ince kemerler takın.

Umumi görünüşünüz: Fazla uzun elbiseler giymeyin, ancak çok kısa olanlar da size yakışmaz. Dizin altında üç, dört parmak uzunluğunda etekler size yakışacaktır. Umumiyetle dar ve ince olmağa çalışın, bu şekilde boyunuz, olduğundan uzun görünecektir.

Aksesuvar: Şapka, çanta ve mücevherat hepsi boyunuzla mütenasip küçüklükte olmalıdır, aksi takdirde çok gülünç olursunuz. Ayakkabılarınıza gelince, her çeşit süslü ve renkli ayakkabı giyebilirsiniz ve giymelisiniz.

Size örnek olarak, tanınmış rejisör Alfred Hitchcock'un karısını anlatacağım. Mrs. Hitchcock vücudu muntazam, fakat maalesef ancak 1.50 boyunda bir kadındır. Devamlı olarak meşhur kocası ile seyahat eden ve bütün toplantılara giden Mrs. Hitchcock, her zaman şık, zarif ve cazip olmalıdır. Bunun için de elbiselerini büyük bir sabır ve dikkatle seçmesi, yeni bir elbise alırken veya yaptırırken uzun müddet düşünmesi gerekmektedir. Mrs. Hitchcock, bugün arzusuna nail olmuştur. Şıklık, zarafet ve cazibesini, dar veya dar hissini veren tek renkli ve tek parçadan müteşekkil kıyafetler giyerek elde etmiştir. Hiçbir zaman iki renkli kıyafetler veya geniş kemerler giymez. Ceketleri daima elbisenin rengindedir ve göze çarpmaz.

Gelecek Hafta :

Az para ile nasıl iyi giyinebilirsiniz ?

rimizden fırlayıp oynıyacağımız geliyordu!...

■

Şaşaalı elbiselerle dolaşan bir de Betty Hutton vardı.

Betty, yerinde duramıyan, yaramaz bir kızdı. Civa gibi ele avuca sığmazdı. O kadar da çabuk değişirdi ki, şaşardınız. Bir bakardınız gayet ağır başlı, beş dakika sonra bir de bakardınız dünyanın en şımarık kızı olmuş!...

Öyle zamanları vardı ki, Hamlet gibi rol yapardı. Birkaç dakika sonra olmıyacak bir şey tutturur, «Şimdi istiyorum, şimdi istiyorum» diye bar bar bağırırdı. Provalarında, küçücük bir çocuk gibi söylenir, kıpırdar, doğru durmasını bilmezdi. Kolunun ölçüsünü alırken dirseğini büker, kalça ölçüsünü çıkarırken bacaklarını oynatırdı. Bazı zamanlarda da şaşılacak derecede sakin durur, rahat rahat provayı yaptırırdı. Atelyeye gelirken bir sürü arkadaş getirirdi. Bazan on iki kişiyi arkasına taktığı olurdu! Böyle yapmıya bayılırdı. Ben prova esnasında yabancı kimselerin yanımda bulunmasını istemezdim. Fakat Betty'nin provasını yaparken sürü sepet arkadaşlarından nedense sıkılmaz, aksine hoşlanırdım. Şımarık kız, arkadaşları olunca provayı daha iyi, daha sakin yaptırırdı. Hem onlarla çene yarıştırır, hem de karşısındaki boy aynasından gözünü ayırmazdı.

Biz böyle provayla uğraşa duralım, telefonlar vızır vızır çalmıya başlardı: «Betty Hutton orada mı?..» Üç dakika geçmez bir telefon daha!... Beş dakika sonra bir daha!... Derken çat kapı, bir telgraf! Onun arkasından bir demet çiçek hediye! İki telefon daha! Yine bir demet çiçek!... O da hiç durmaz, sağa koşar telefonu açar, sola koşar telgrafları alır, çocuklar gibi zıp zıp zıplardı... Hareket dolu bir hayat Betty'yi adım adım takib ediyordu!

Vücudu bir model vücudu kadar mütenasip ve kusursuzdu. Ne giyerse üzerine hemen otururdu. Aynaya şöyle bir göz atar:

— Çok güzel Edith!... derdi.

Hiçbir yerinde kusur bulmıya kalkışmazdı! Zaten kusur da olmazdı ki! Vücudu emsalsiz derecede ölçülü idi.

■

Bazı artistler vardır ki provaları üç dakika sürmez. Bazılarının ise üç günde bitmez. Bir kısmı aynanın karşısına geçip saatlerce kendisini tetkik eder. Bir kısmı da aynaya arkasını döner.

Barbara Stanwyck ikinci cins kadınlardandı. Provası yapılırken sırtını aynaya dönerdi! Modaya gelince: Ne giyilirse giyilsin, hangi kıyafet moda olursa olsun metelik vermezdi!...

Ben onunla tanışmadan evvel, dram filmlerinde rol alıyordu. Bu filmlerin sahnelerinde, canının istediği gibi spor kıyafetler giyerdi. Meselâ, binici elbiseleri, kazaklar, pantolonlar, yakası açık gömlekler, tayyörler, düz pabuçlar... Filmde olsun, hususi hayatında olsun, ağır kıyafetlerden hoşlanmazdı. İlk gördüğümüz zaman şöyle demişti:

— Ben en çok pantolon ve kazak giymesini severim! Şapkadan hoşlanmam.

Sükûnetle dinlemiş, hiç cevap vermemiştim. Çünkü «The Lady Eve» filminde en ağır kıyafetlere bürünmesi icab edecekti. Kürkler, gece elbiseleri giyecek, sıra sıra mücevherler takacaktı! Bundan başka, iki değişik şahsiyet canlandıracaktı: Biri, kibar bir İngiliz hanımı tipi, diğeri de meşhur bir kumarbaz.

(Devamı gelecek sayıda)

Dünyanın En Meşhur Saati 100 Yaşında

Big Ben, yüz yılda sadece bir defa teknik hata yüzünden Greenwich saat ayarından 4 saniye geri kalmıştı.

GURUB vakti Londradaki Thames kıyısından batıya doğru bakanlar, şehrin üzerine dumanlı bir kızıllık içinde akseden güneş ışığının, Westminster kulesindeki büyük saatin yüzüne vuran parıltılarını şairane bir ruh haleti içinde seyrederler. Kocaman yelkovanının saat başlarına her gelişinde, bu emektar saatin çanı vakur ve yorulmak bilmiyen sesiyle tâ uzaklara kadar vakti bildirir. Onun azametli sesine iştirak eden dört küçük çömezin sedaları da araya girince, tatlı bir nağme meydana gelir. Bu nağme Londrayı temsilen eden ezelî bir senfonidir. Radyolarının düğmelerini sık sık çevirenler BBC dalgalariyle bütün dünyaya akseden bu sesi çok iyi tanırlar. İşte bu ihtiyar saat geçen ay tam yüz yaşını doldurmuştu.

«Big Ben» namiyle tanınmış olan bu saatin büyük çanı, ismini 1856 senesinde, o zaman nafıa işlerinin başında bulunan Sir Benjamin Hall'dan almıştır. İlk çan aynı sene Norton'da döktürülmüştü. Deniz yoliyle Londraya getirilen çan 16 beygirin çektiği özel bir araba ile Westminster'in avlusuna taşınarak tecrübe için bir sehpa üzerine asıldı. Burada haftada 15 dakika çalınmak suretiyle tam on ay tecrübe edildi. Bir döküm şaheseri olan bu büyük çanın aynı sesi daima muhafaza edeceği, genişleme veya çatlama göstermiyeceği söyleniyordu. Ne yazık ki, bir sene sonra başlıyan bir çatlak gitgide büyüdü ve nihayet 1858 senesi şubatında çan kullanılamıyacak bir hale geldi. Aradan iki ay geçmeden ikinci Big Ben çanı bu defa Londrada Whitechappel dökümhanesinde imal edilerek selefinin yerini aldı. İşte bugün radyolarda sesini dinlediğimiz Big Ben hâlâ o Big Ben'dir. Ağırlığı 13.5 tondur. Kutru 2 metre 70 santim, yüksekliği ise 2 metre 20 santim kadardır. Saat kulesine takıldıktan sonra küçük çanlariyle birlikte ilk defa 1859 temmuzunda muntazaman çalmağa başladı. Ama bir müddet geçtikten sonra yeni güçlükler baş gösterdi. Büyük çanın üzerinde hafif çatlama alâmetleri beliriyordu. Kimisi bunun, dökümün terkibindeki bakır nispetinin azlığından ileri geldiğini iddia etti, kimisi de tokmağının fazla ağır olduğunu ileri sürdü. İnceleme ve tetkikler devam ettiği müddetçe tam üç sene çan kullanılmadı. Nihayet Kraliyet teknik uzmanlarından birine bu iş verildi. Uzman, tokmağın vurduğu yüzün değiştirilmesini ve tokmak sıkletinin yarıya indirilmesini söyledi. Ayrıca, çanın altına her ihtimale karşı bir platform konulmasını tavsiye etti. İlk tokmak hâlâ saat kulesinde durur. Üzerinde, kuleyi gezenler için bütün tafsilât yazılıdır. Bu tadilâttan başka, saatte mühim bir değişiklik yapılmamıştır. Yalnız bir, iki defa saat mekanizması tamir ettirilmiştir. Tadilât dahil, çanın yerine takılması ceman 22.057 İngiliz lirasına mal olmuştur.

Arıza yüzünden saatin durduğu da nadir olmuştur. 1944 te bir bombardımanda çok yakına düşen bir mermi parçasının şiddetiyle, sarkacın büyük yayı ve kulenin güney yüzündeki camlardan biri kırılmıştı. Bir, iki defa yelkovan ve akrep soğuktan buz tutmuştu. Bunun haricinde saatin durmasına sebep olan hâdiseler çok nadirdir. Bir defasında meselâ 1936 da bir işçi, dalgınlıkla akrebin miline merdiven dayamış, bir başka işçi de kazara saatin güney yüzüsü parlatırken ayağını farkında olmadan mâdeni çerçeveye koymuş ve saatin üç dakika durmasına sebep olmuştu.

Big Ben'in radyoda ilk duyuluşu 1923 senesi yeni yıl arifesine rastlar. BBC kısa dalga neşriyatının başladığı 1932 senesinden sonra radyodan sık sık duyulan Big Ben bugün dünyanın en meşhur saati olarak tanınır.

Bugünlerde yüz yaşını idrak eden Big Ben'in tarihiyle alâkalı bütün parçalar ve bunlara ait tafsilâtı izah eden hususi bir sergi, saate çok yakın olan Jewel Tower isimli bir başka kulede tertiplenmiş ve ziyaretçilere açılmıştır.

Üsküdarda bir evin üst katındaki küçük bir odada, gerçek İstanbul efendisi Musahipzade yaşadı. Bu odada dekorlarını ve kişilerin elbiselerini kendi çizdiği 18 piyes yazdı. 92 yaşında kendi hayat piyesini bitirdi. Ve...

Son Perde Kapandı!

BİR KAVUK DEVRİLDİ — İşte Kapalıçarşı... «Bir Kavuk Devrildi» de merhum Hâzım'ın mükemmel bir kompozisyonla temsil ettiği Revnaki Efendinin tezhip atelyesi bu çarşıda idi. Dükkânında alelâde bir tezhip ustası iken, el desteğiyle Sadrâzamlığa kadar yükselen Revnaki'nin, tepetaklak olunca, süklüm püklüm tekrar eski dükkânına dönüşü, piyesin en ibret verici sahnesidir. Yanda, Vasfi Rıza Zobu ile Sami Ayanoğlu'nu, bu çok tutulan piyesin bir diğer sahnesinde karşı karşıya görüyorsunuz...

RÖPORTAJ: TURGUT ETİNGÜ

Evi, Üsküdarın «Dost ışıkları» ile aydınlanmış bir yerinde, Tunusbağında idi. Karacaahmet mezarlığının kuzey kısmı, bu semtin baş tarafını kesiyor... Mezarlık onun evine sanki sınır olmuş! Celâl Bey ahiret kapısına o kadar yakın bir yerde mekân tutmuş ki, doksan iki yıl deyince, bir adımda geçivermiş öteye!...

Tunusbağında, İnadiye mahallesinde, Bakkal Bekir Sokağı, dar arnavud kaldırımları ile uzanıp gidiyor... Biribirine sırt vermiş, cumbalı, salkım saçaklı ahşap evleriyle tam Üsküdara has özellikleri çiziktiren bir sokak... Bu sokağın içinde 19 numaralı, 3 katlı ahşap bir ev. Şimdi eşine pek rastlanmıyan o İstanbul Efendisi tipinin gelenek ve görenekleriyle Musahipzade Celâl Bey bu evde yaşadı ve göçtü!...

19 numaralı evin boyası uçmuş tahta kapısı, bizi kucaklar gibi içeri aldı.

Evin içinde, aileden gelme ölmüş kişiler şu anda karşımıza çıksalardı, başta devrinin sanat hayatında gözalıcı bir yıldız gibi parlıyan, yüze yakın bestesiyle Musahip İzzet Şakir Ağa gelirdi!

İzzet Şakir Ağa, bilindiği gibi, klâsik Türk müziğinde büyüklüğü ile Itri'ye rakîp olmuş, III. Selim gibi bir yüce padişahın odasına destur almadan girme müsaadesini kazanmış. Konuşmada, musikide, çelebilikte yekmiş! Musahipzade Celâl Beyin, Şakir Ağadan 3 batın sonra gelen soyu bu ismi, bu zatın şerefli adından almış.

Musahipzade diyor ki:

«Çocukluğumdan beri orta oyununa ve tiyatroya karşı kendimde fevkalâde bir eğinim görürdüm. Minakyan kumpanyasının o devirdeki tercüme piyeslerinde geçen sahne ölçülerinden, mizansenlerinden ve konuşma tarzından bir okul gibi istifade eder, kendi kendime eser yazmak isteğini duyardım.»

İşte, 19 numaralı evin 3. katında, Çırağan sırtlarına bakan bir küçük oda, ona eserlerinin yazılıp, ilkin prova edildiği bir küçük sahne oldu!... Tamam 18 eser, bu mütevazı odanın bir köşesindeki bir küçük rahle üzerinde bitti...

Sabahları, gün yüzüne doğmadan kalkardı. Sırtına harmanisini alır; başına takkesini geçirir; elinde tespihi, kafa cenderesinde ve gönül kafesinde toparladığı piyeslerindeki kişilerle birlikte hem yazar, hem de oynardı... Çok defa odasında, dede adını almış yeğeni İzzet Şakir bulunurdu. Buna rağmen onun varlığını da unutur, cezbeye gelmiş bir derviş gibi, kendi yalnızlığının âleminde yaşardı... İlk müsvedde bitince, yeğeni Şakir temize çeker, Musahipzade yeniden gözden geçirmeye başlardı. Böylece ikisi arasında birkaç defa el değiştiren müsveddeler, «Eh... İyice gibi! Ha... Ne dersin Şakir?» sorusuna kadar devam ederdi.

Çok defa yeğen ona: «Yine akşam oldu amcacığım!...» der. Koca Musahipzade: «Evet. Sabah olur, akşam olur; — Hayat böyle hitam bulur!» mısraları ile cevap verirdi.

Köprülüler, İstanbul Efendisi, Aynaroz Kadısı, Fermanlı Deli Hazretleri, Mum Söndü, Macun Hokkası gibi, bazıları 300 defa temsil edilerek rekor kırmış tamam 18 eser böylece yazıldı. Fakat bu arada, yüzlerce yazma, basma tarih kitapları devroldu. Müze vitrinleri gözden geçirildi. Bilhassa karısının, kendisinden hiç de geri kalmıyan hâfıza gücü, devrinin edep ve erkân bilgisi ona destek oldu.

İkinci bir çalışma şekli, birincisinden ayrı olarak, 19 numaralı evin bir başka odasında başlardı. Bilhassa Şehir Tiyatrosunda oynanan piyeslerindeki kişilerin giyim ve kuşamlarının, kendisinin nezaretinde, karısının ve baldızının elbirliği ile patronları kesilir, örnekleri dikilirdi. Yazar olarak dünya yüzünde pek az kimse, piyeslerini bu kadar gerçeklere uygun olarak yazmış, dekorlarmış, giyimi kuşamı ile kotarıp, rejisörün önüne koymuştur.

Musahipzade, piyes ve operetlerinin müzik fasıllarını da seçerdi. Şehzadebaşındaki Benliyan'ın Yeni Osmanlı Operet Tiyatrosundan, Beyoğlundaki Odeon'a, daha sonra Şehir Tiyatrosuna kadar, yarım asır süren sahne hayatına ömrünü harcadı.

Eserlerinin tümünde Osmanlı İmparatorluğunun yıkılış devirleri ince, zarif; insanı hem güldüren, hem de düşündüren nükte ve hiciv sahneleriyle ancak bu kadar güzel verilebilirdi. Hâzım, Küçük Kemal, Büyük Behzat, I. Galip, Bedia Muvahhit, biraz da o piyeslerle şöhret merdivenlerini çıktılar...

MUSAHİPZADE ZENNE ROLÜNDE — Musahipzade Celâl, sadece bir yazar olarak değil, bizzat sahnenin cezbesine kapılarak onun ocağında heyecanını gidermiş bir âşık sanatçı idi. Bu resimde Musahipzade Celâl Beyi, kendi yazdığı bir orta oyununda, çok başarılı bir «zenne» rolüne (çarşaflısı) çıkmış görüyorsunuz.

ÜÇ AYRI

GENÇLİK VE OLGUNLUK — Yukarıdaki iki resim, Musahipzade Celâl Beyi gençlik yılları ile, en iyi eserlerini verdiği olgunluk çağında göstermektedir. Gerçek bir İstanbul Efendisinin renkli, zarif, çelebi hali bu resimlerdeki davranışlarında görülebilir. O, eserleri ile olduğu kadar, giyim kuşamı ile de bizi temsil edecek özelliklere sahipti.

D E V İ R

VE NİHAYET İHTİYARLIK ÇAĞI — Başkalarına uzun gelen bir ömrü, eşi Nikter hanımla baş başa doldurdu. Karısı Beylerbeyi Sarayından gelin gelmişti. Gerçekten de bir saraylı kaldı!... Pek az kimseye nasip olan bir aile saadetini beraber paylaştılar. Beraber saçlarına ak düştü!... 40 gün aralıkla, peş peşe bu fâni hayattan el etek çektiler.

Güneş, Deniz Ve Siz...

Tabiat ve insanın birbirine en çok yaklaştığı şu yaz mevsiminde güneş ve deniz, kendilerinden hiç ayrılmak istemediğimiz arkadaşlardır, ama dostluklarına da fazla güven olmaz.

ÇEVİREN: Dr. A. KÜRKÇÜOĞLU

Güneş şualarının faydaları:

Güneş, deriyi kızartır, esmerleştirir. Böylece fazla ve zararlı şuaın içeriye nüfuz etmesi önlenmiş olur. Husule gelen bu esmer tunç renk, hepimizi pek memnun eder, daha sıhhatli gibi gösterir.

Güneş, ayrıca cildimizin üzerine yerleşen mikrop ve mantarları öldürür.

Bilhassa verem mikropları güneş ışığına dayanamazlar, ölürler.

Güneş, yalnız derideki mikropları öldürmekle kalmaz. Işığa tutulan deriyi, mikropları öldüren muafiyet maddelerini yapmaya zorlar, deri mukavemetini arttırır.

Güneş şuaları kanın akyuvarlarının da artmasını temin eder. Bunlar mikropların yok edilmesinde rol oynarlar. Havalar soğuyup, güneşli günler ve güneşin tesiri azalınca, salgın hastalıkların çoğalmasının sebebi bu şekilde izah edilmektedir.

Yine güneş şuaları adaleleri ve deriyi gergin, dolgun halde gösterir, cilteki kırışıklıkları izale eder.

Vücut için lüzumlu D vitamini de, vücutta bulunan bazı maddelerden, güneş şualarının yardımı ile yapılır.

Aşırı güneş banyosunun zararları:

Evvelâ yanıklara sebep olur. Güneş ışığının yaptığı kırmızılık birinci derecede bir yanıktır. Bunlar ciltte su toplıyacak kadar fazla olursa yanığın derecesi de artar. Eğer bu yanık, vücut sathının büyük bir kısmında olur — bilhassa küçük çocuklarda — ve tedavi edilmezse, ölüm dahi husule gelir.

Kalb ve akciğer rahatsızlığı olanlar, asla güneş banyosu yapmamalıdırlar.

Kan basıncını yükseltici maddeler, güneş şualarının tesiri ile fazla olarak husule geldiğinden, yaşlı kimselerin rahatsızlıkları ziyadeleşir. Gençlerdeki akciğer hastalıkları da ilerler, daha kötü hale gelir, hattâ iyi olmuş bir çok genç yeniden hastalanabilir.

Sanatoryum ve dağ iklimi ile yapılan akciğer hastalıklarının tedavisinde, hiçbir zaman, hasta güneşe mâruz bırakılmaz; gölgede, cereyansız, temiz ve sâf havadan istifade beklenir.

Güneşten istifade için yapılan banyo, hiçbir zaman (azdan başlayıp 5 - 10 dakika arttırılarak) 30 dakikayı geçmemelidir.

Uzun süren güneş banyoları, deriyi kurutur, yorar; kimyevi kudreti azalan deri artık içeriye şua geçirir. Bu şualar hiç de zararsız değildir.

Aşırı güneş banyoları, âni kalb sektelerine ve beyin kanamalarına sebep olabilir.

Sıcak tesiri ile derideki genişliyen damarlara kan hücum eder. Vücutta mevcut kanın üçte biri bu şekilde dış kısımlarda toplanmış olur. Âni olarak soğuk suya girince, bu damarlar birden büzülür; kalb ve beyne kan hücum etmesine sebep olur. Neticede de kalb durmaları, beyin damarları yırtılmaları husule gelebilir.

Güneş çarpması nedir?

Güneş çarpması, başın uzun müddet güneşe mâruz kalması sonunda meydana gelen bir rahatsızlıktır.

Beyin ısınır, beyin damarları genişler. Fakat kafatasının kemik yapısı bu genişlemeye mâni olur. O zaman sert kemikle, yumuşak beyin âdeta temas haline gelir. Omurilik suyunun tazyiki artarak beyni sıkıştırır. Neticede asabi rahatsızlıklar, huzursuzluklar, çırpınmalar, kusmalar, görmede bozukluklar olabilir. Beyinde mevcut hayati merkezlerde bozukluklar husule gelirse, ölüm dahi olabilir.

Güneş çarpmasından korunma.

Başı güneşe fazla göstermemeye gayret etmeli, çok sıcakta açık başla gezmemeli, bilhassa küçük çocuklarla, seyrek ve kısa saçlılar daima açık renkte hafif şapkalar giymeli ve arasıra şapka çıkarılıp baş havalandırılmalıdır.

Güneş çarpması husule gelmişse derhal başa soğuk, buzlu kompresler konulmalı, serin duşlar yapılmalı ve serin yerde mutlak istirahat edilmelidir.

Sıcak çarpması, güneş çarpmasından ayrıdır.

Sıcak çarpması, vücutta sıcaklığın birikmesi halidir. Burada sıcaklık beyinde değil, vücudun iç organlarında birikir. Kışın dahi sıkı giyimli kimseleri kapalı ve kalabalık yerlerde sıcak çarpar.

Sıcak ve durgun havalarda kapalı elbise ve ağır yük altında uzun yürüyüş yapan askerler, izciler, dağcılar, devamlı yüksek hararet karşısında çalışan gemi ocakçıları, maden işçileri çalışmaları esnasında vücutta hâsıl olan hararetı kâfi derecede dışarıya atamazlar. Bu sıcaklık birikir, kan ısınır. Baş ağrısı, bulantı, sararma, teneffüs zorluğu ve yarı baygın halde bitkinlik husule gelir.

Deniz banyosunun faydaları:

Deniz, içinde yaşıyan sayısız büyük - küçük mahlûkatı, tuz - iyot ve potasyumu ile canlı bir varlıktır. Bu sebepten banyo yapan kimselere bir canlılık, bir hayatiyet aşılar. Cildi temizler, lüzumlu ve faydalı maddeleri temin eder; kalbi, damarları, teneffüsü düzenler; sinir sistemini teskin eder. Adaleleri geliştirir.

Denize ne zaman girmelidir?

Hazirandan eylül sonuna kadar olan aylar, deniz banyosu için en müsait aylardır. Banyo saatleri ise öğleden evvel 9 - 11, öğleden sonra 17 - 19 arasıdır. Aç karnına girmenin faydasını hepimiz biliriz. Yemekten sonra vücuttaki kan, hazım faaliyeti dolayısı ile mide ve barsaklarda toplanmıştır. Vücut faaliyeti ise kanı etrafa, adaleye çeker, bu yüzden hazım işi tam yapılamaz. Onun için yüzerek, hazım faaliyeti zor hale getirilmemelidir.

Denizde ne kadar kalmalı?

Hiçbir zaman yarım saati geçirmemeli. Hele soğuktan ürperme gelinceye kadar suda kalıp, tirtir titriyerek güneşe koşmak hiç doğru değildir.

Bir yaşından ufak çocuklara deniz banyosu yaptırılmamalıdır. Sinir sistemleri, kan damarları, sıcak ve soğuğa karşı reaksiyon gösterecek durumda değildir. Bu sebepten üşütebilirler. Çocuklar 2 yaşından itibaren; ilkin birkaç dakikadan başlıyarak 5 ilâ 10 dakikaya kadar banyo yapabilirler. Yaşlılar, damar sertliğine müptelâ olanlar, soğuk suya birden girmemelidirler. Âni kalb durmaları husule gelir. Keza akciğer hastaları, seneler sonra dahi, hekimlerinin muvafakatini almadan denize girmemelidirler.

Yüzme bilenler de kolayca boğulur.

Soğuk su ile, soğuk allerjisi denilen bir cilt hassasiyeti husule gelir. Cilt kızarır, kaşınır, kanla dolar ve şişer. Aynen kurdeşen denilen hal husule gelir. Bu durumda, vücutta deveran eden kanın büyük bir kısmı deriye yayılır. Kalb, kendisine az kan gelmesi dolayısı ile kansız kalır ve boşa çalışır. Beyin de kanla az beslenir ve şuur kaybolur, yüzücü bayılır. Bu baygınlık esnasında su yutarak boğulur. Bu sebepten yalnızken çok açılmamak, etrafta soğuk su cereyanları ve akıntıları varsa oralarda yüzmemek uygun olur. Akıntı, uzun mesafe ve soğuk sularla boğuşma, maraton yüzücülerinin işidir ve onları bile her zaman motorlarla, sandallarla takibedenler bulunmaktadır.

Deniz ve güneşin şifalı tesirlerinden bol bol faydalar dileriz.

ŞAHESER ROMANLAR

dizisine eklenen yeni bir ölmez eser daha!

"HARP ve SULH" yazarı
L. TOLSTOY'un
aynı kuvvette
aynı güzellikte
muazzam romanı

Çeviren: S. Tıryakioğlu
Nefis sağlam ciltli
beş renk ceket kaplı. 12,5 L.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.
Okuyucularımız bu kitapları, bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİ'nden de temin edebilirler. Siparişler TAAHHÜTLÜ olarak gönderilir.

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe Sokak No. 11 İSTANBUL

ESAT PAŞANIN ÇANAKKALE HÂTIRALARI

6

Yeraltından

ÇEK vâkıfane surette hazırlanmış olan anlaşmayı okuduktan sonra, göstermek ve emrini almak üzere, Kemal Beyi Liman von Sanders Paşaya gönderdim. Liman Paşa, uygun gördüğü mütarekenin, Fransızca olarak iki nüsha yazılmasını ve Ohrili Kemal Beye, benim adıma imza etmek salâhiyetini vermemi emrettiler.

Etraflıca yazılmış 13 maddeyi ihtiva eden mütarekename, ölülerin nasıl ve ne müddet içinde, kaç kişi tarafından ve ne gibi şartlar altında gömüleceklerini, yaralıların nasıl taşınacaklarını birer birer tesbit etmektedir.

22 mayıs cumartesi: 8-9 mayısta Fransızca olarak hazırlanmış olan iki nüsha mütarekenameyi adıma imza etmek salâhiyeti ile saat 10.00 E da Ohrili Kemal Beyi Kabatepeye gönderdim. Yine gözleri bağlanarak İngiliz karargâhına götürüldü. Fakat Birdwood, mütarekenamenin, ordu kumandanı veya tam salâhiyetli, yüksek rütbeli bir erkânı harb zabiti tarafından imza edilmesinin gerekli olduğundan bahsederek Kemal Beyi geri gönderdi. 6.00 E da, ordu karargâhına gittim ve Liman Paşa ile uzun uzadıya müzakerelerde bulunduktan sonra saat 10.00 E da yerime döndüm.

LİMAN PAŞANIN YAPRAK SİGARALARI

Ordu Kumandanı Liman von Sanders Paşa, ne zaman kendisini ziyaret etsem veya o benim karargâhımı ziyarete gelse, en iyi Havana purolarından bir kutu hediye ediyordu. Sigara ve hele puro kullanmazdım. Amma, bu hediyeler beni puroya alıştırdı. Muharebeden sonra bıraktım.

23 mayıs pazar: Bugün 8.00 E den 10.30 E a kadar düşman, kara bataryalarının ve donanma toplarının himayesinde büyük kuvvetlerle Güney Grupuna taarruza kalktı. Durmaksızın ihtiyatlariyle takviye almasına rağmen, kıtalarımızın yaptıkları kahramanca karşı taarruzlarla püskürtüldü, bine yakın ölü bıraktı. Askerimizin kovalamasından, ancak donanmasının himayesi sayesinde kurtulmuş ve kıyının müstahkem mevkilerinde tutunabilmiştir.

Saat 11.00 E de, erkânı harbiye reisim Kaymakam Fahrettin Bey, ordu kumandanı Liman von Sanders Paşa adına mütarekenameyi imza etmek üzere Binbaşı Ohrili Kemal Bey ile Kabatepeye gitti. Öğleye kadar iki taraf cephesinde de sükûnet vardı ve siper kazmakla meşgul olundu.

İki erkânı harb zabitimiz, İngiliz karargâhına götürüldü. Anlaşma gözden geçirildiği esnada hafif top ve tüfek atışı devam ediyordu. Akşama doğru, mütarekename, ordu kumandanı Liman Paşa adına Erkânı Harbiye Kaymakamı Fahrettin Bey ve Akdeniz İngiliz Seferî Kuvvetleri Başkumandanı General Sir Hamilton adına da İngiliz Erkânı Harbiye Kaymakamı M. Skin tarafından imzalandı. Bir nüshası General Birdwood'un yanında kaldı, ikinci nüshayı Fahrettin ve Kemal beyler alıp karargâhıma getirdiler. Bilgi vermek üzere, Ordu Erkânı Harbiye Reisi Kâzım Beyi hemen telefonla aradım.

ÇİKOLATA VEREN DÜŞMAN

24 mayıs pazartesi: 6.00 E da bir düşman zırhlısı, Kilye Limanı'na endirekt ateşe başladı. 7.10 a kadar hafif tüfek ateşi devam etti. Tam 7.30 E da iki taraf da ateşi kesti. Bu andan itibaren mütareke hükümleri yürürlüğe girmiş bulunuyordu.

Tarassut dürbünü ile, yapılan işlere bakıyordum. Her şey düzgün cereyan ediyor. Avustralyalılar siperlerden ayağa kalkarak ve mütareke hükümlerine aykırı bir harekette bulunmıyarak bize yalnız boylarını gösteriyorlardı. Erlerimiz, aldıkları emre uyarak siperlerimizde saklı bulunuyorlardı. Hattı fâsılı teşkil eden yerdeki Avustralyalı erler, mütareke yadigârı olarak erlerimizden elbise düğmesi alıyor, karşılık olarak da onlara çikolata veriyorlardı.

Gelen raporlar, işlerin düzgün gittiğini bildiriyordu. 4.30 S a kadar mukaveleye aykırı hiçbir hâdise olmadan, ölülerin gömülmesi ve yaralılarımızın taşınma işi son buldu. İngilizler de ölülerini gömdüler ve yaralılarını taşıdılar.

4.30 S u geçer geçmez tarafımızdan topçu ve piyade ateşi açıldı. İngilizler de karşılık verdiler ve tekrar düşmanca harekete başlandı. Bu mütarekede 2698 i sağlam, 1493 ü eksik olmak üzere, 4191 tüfek topladık ve 2981 şehit gömdük. Akşama yakın, Or-

AĞIR TOPÇULARIMIZ — Çanakkaleyi geçilmez yapan kuvvetin sırrını biraz da ağır topçumuzda aramak lâzım!

du Erkânı Harbiye Reisi Kâzım Bey, ordu kumandanının emriyle karargâhıma geldi ve durumu gözleriyle gördükten sonra gitti.

Gece, hafif surette bomba ve tüfek muharebesi oldu. Taburları birbirine karışmış ve pek çok telefata uğramış olan 2 nci Tümeni, düzene koymak için, verdiğim emirle, Eğertepe civarına çektik. Yerini 16 ncı Tümen aldı.

CEPHEDE ALMAN GAZETECİLERİ

Saat 5.00 S de ellerinde, Liman von

Gelen Kazma Sesleri...

TERSİNE DÖNEN DÜNYA — Savaş süresince düşman büyük kayıp verdi. Bu arada mağrur İngiliz armadası zırhlılarından «yarım dünya» diye nam salmış olan Majestik, bir Türk mermisiyle böyle tersine dönüp battı!...

ALMAN GAZETECİLERİ CEPHEDE — Ziyaret hâtırası olarak çekilen resimde, Esat Paşanın solunda Alman gazetecileri, sağında 1. Şube Müdürü Kemal Ohri (kalpaklı), önünde oturan Fahrettin Bey (Altay) görülmektedir.

Sanders'in imzasını taşıyan Türkçe ve Almanca yazılmış birer vesika olduğu halde, üç Alman harb muhabiri, Kemalyeri'ndeki karargâhıma geldi. Kendilerine kahve, çay ikram edildikten sonra, tarassut dürbünü ile düşman mevzileri gösterildi ve söylenebilecek kadar, harb durumu hakkında izahat verildi. Karargâhımın fotoğrafını almalarına müsaade etmiştim. Teşekkür ederek döndüler.

25 mayıs salı: Iki grupta da sükûnet hüküm sürdüğü sırada, saat 1.00 S de, Topçu Kumandanı Hasan Rıza Bey Arıburnu ile Kabatepe arasında Triomph zırhlısının yana yattığını haber verdi. Dürbüne koştum ve sahiden zırhlının direklerini, takriben 30 dereceye kadar eğrilmiş bir durumda gördüm. Mürettebatın bir kısmı denize atlarken, torpidolar ile tahlisiye vapur ve sandalları gemiye yanaşıyor, öbür zırhlı ve taşıt gemileri de acele ile açılarak Imroz adasına doğru gidiyorlardı. Bu esnada Triomph, hızla batmaya başladı ve birdenbire yana yattı, ardından da omurgası havaya gelmek üzere altüst olup denizin dibine batti. Zırhlının yanlarından sular fışkırıyor, bu yüzden de kurtarma sandalları yaklaşamıyordu. Zırhlının etrafında bulunan ağlar, denize düşenleri altına almış olduğundan, kurtulma ihtimalini bırakmamıştı. Mürettebatın ancak yarısı kurtarılabildi ve geminin battığı yer, büyük bir köpük içinde kaldı. 14 torpido, pek büyük bir hızla mekik gibi dönüp duruyorlardı.

26 mayıs çarşamba: Bütün gün iki taraf da hafif top ve tüfek ateşi açtı ve siper yapmak, yaklaşma hatları açmakla meşgul oldu. 5.20 S de ordu karargâhına gittim. Karargâh evvelce de söylediğim gibi yeraltında, âdeta bir mahalle şeklinde idi. Yalnız Liman von Sanders Paşa, maskelenmiş büyük bir çadır içinde çalışıyor ve orada yatıp kalkıyordu. Kâzım Beyi ziyaretten sonra Müşir Paşanın yanına gittim. Triomph zırhlısının batışı hakkında etraflıca bilgi verdikten sonra 9.10 da karargâhıma döndüm.

Italyanın, yıllardan beri müttefiki olan Almanyaya harb ilân ettiğini haber aldık.

27 mayıs perşembe: Bugün 6.30 E de Seddülbahir önünde Majestik zırhlısı batırılmıştır.

Topçularımız, düşmanın koltuk siperlerini müessir surette ateş altına aldı. Bir düşman uçağının, karargâhıma yakın yere atmış olduğu bomba bir zarar yapmadı. Bugün yalnız tüfek, top ve el bombası muharebesi oldu.

28 mayıs cuma: 10.30 E da bir düşman uçağı, yine karargâhımızın üzerinde uçarak zarar vermiyen bir, iki bomba attı. Bombalardan başka, uçları sivri çiviler de atmaya başladı. Bugüne kadar, bir deveye isabet eden bu çivilerin, hafif bir yaradan başka, tesirleri görülmemiştir.

Ordu kumandanlığınca görülen lüzum üzerine 2 nci Tümenin 5 inci Alayı Çanakkaleye geçirildi.

Beş gün önce, yeraltında işitilen kazma seslerinden, düşmanın lâğım kazmakta olduğuna hükmedilmişti. Harbiye nâzırı kadar nüfuz sahibi olduğunu bildiğim umumi Levazımat Reisi Ismail Hakkı Paşaya doğrudan doğruya başvurarak, Zonguldaktan, lâğım kazmakta mahareti olan 4 - 5 lâğımcının çabuk gönderilmesini rica etmiştim. 3 - 4 gün içinde dört mütehassıs lâğımcı gönderdi. Siperleri, düşman siperlerine yakın olan 14 üncü Alay kumandanının emrine verdim. Cesur ve gayretli alay kumandanı, hemen işe başladı. Lâğımcıların kendi tahminlerine göre kazdıkları lâğımın ucu, düşman siperlerinin altına varmıştı. Bunun üzerine gerekli tertibat alınarak saat 3.30 da (15 - 16 gecesi), sabah ezanı okunurken hazırlanmış olan lâğım ateşlendi. Düşmanın burada bulunan siperleri havaya uçurulduktan sonra siper, üç piyade bölüğü ile işgal edildi.

Sabaha karşı bir taraftan ay ufuk altına giriyor, öbür taraftan da güneş, ufkun üstüne çıkıyordu. Sabahın hafif serinliği ve tabiatın bu güzelliği içinde dahi insanlar, biribirlerini öldürüyordu.

GELECEK HAFTA

Düşman Kafesli Tel Arkasına Çekiliyor !...

VAN GOGH'UN KAYIKLARI

Vincent van Gogh, aslında kuzey iklimlerinin çocuğu olduğu halde, gerçek şahsiyetini Akdenizin parıl parıl güneşi altında buldu. Hele, kavrulmuş tarlaları, göz alabildiğine uzayıp giden zeytinlikleri ve heybetli servileri ile Aries, Hollândalı sanatçının paletine yepyeni bir çeşni getirdi. Orta sahifelerde sunduğumuz «Kayıklar» isimli tablo, Van Gogh'un 1888 yılının sıcak bir haziran günü, güney Fransadaki Aries civarında Saintes - Maries isimli balıkçı köyüne yaptığı bir gezintinin intibaıdır. 0.64 × 0.80 metre ebadında olan bu tablonun orijinali, halen V. W. van Gogh koleksiyonunda bulunmaktadır.

KLAR

VINCENT VAN GOGH (1853 - 1890)

Hayat

Dünya Şaheserlerinden Reprodüksyonlar Serisi 2

KAYKLAR

VINCENT VAN GOGH (1853 - 1890)

YAŞAYAN ÖLÜ

YAZAN: WILKIE COLLINS — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

GÜNLÜK hayat değişmez bir dekor içinde, tekrar başlamıştı; kahvaltı zamanı geldi, öğle yemeği zamanı geldi, fakat John Jago bir türlü gelmiyordu! Mr. Meadowcroft, kızıyle müşavereden sonra, kaybolan adamı aramanın lüzumlu olduğuna karar verdi. Çiftlik işçileri arasında becerikliliğiyle tanınan biri, bu konuda tahkikat icrası için, Narrabee'ye gönderildi.

Gittiği yerden akşam üstü dönen işçinin getirdiği havadis, merak uyandırıcı bir mahiyet taşıyordu. Anlattığına göre, şehirdeki bütün hanlarda, otellerde ve iş yerlerinde yaptığı derin tahkikat, hiç bir netice vermemiş; John Jago'yu gören bir kimseye raslamamış. Herkes John Jago'nun şehre girmediğinde, şehirde görülmediğinde müttefik imiş.

Odanın karanlık bir köşesinde oturan iki kardeş istisna edilirse, hepimiz birbirimize baktık. Netice artık belli olmuştu; John Jago'yu kaybolmuş bir adam sayabilirdik!

Bölüm VI.
KİREÇ KUYUSU

İlk söz alan Mr. Meadowcroft oldu:

— İçinizden birinin John'u bulması lâzım... dedi.

Kızı da:

— Bir saniye bile geçirmeden... diye ilâve etti.

Odanın karanlık köşesinden ilerliyen Ambros:

— Ben araştırırım... teminatını verdi.

Silas da:

— Ben de seninle gelirim... dedi.

Mr. Meadowcroft, otoritesini göstererek:

— Biriniz bu iş için yeter. Hiç değilse şimdilik. Sen git, Ambros. Kardeşine belki sonra ihtiyaç olur. Allah saklasın, şayet bir kaza vuku bulmuş ise tahkikatımızı birden fazla cepheye yöneltmemiz icabedecek. Silas! Sen çiftlikte kalacaksın.

Ambros, yolculuk hazırlığı yapmak, Silas da onun için bir at eyerlemek üzere, kardeşler ikisi birlikte odadan çıktılar. Naomi de onların arkasından yavaşçacık sıvıştı. Şimdi odada üçümüz kalmıştık; Meadowcroft ile kızı, hissettikleri endişeyi tevekkül ile karşılar gibi görünmeğe çalışırlarken ben de ilk fırsatta, yani onlardan ayrılmanın nezaketsizlik sayılmıyacağı bir sırada, kendi odamın yolunu tuttum. Merdivenlerden yukarı çıkarken Naomi'nin bir pencere aralığına saklanmış, telâş içinde olduğunu gördüm. Önlüğünü yüzüne tutmuş, acı acı ağlıyordu. Ambros ondan, mûtadı gibi, sevgiyle ayrılmamış. Her halde kendisinden bir şeyler saklamakta olduğuna, her vakitten ziyade, inanıyordu. Hepimiz ertesi günü merakla bekledik. Ertesi gün ise, muammayı çözeceğine onu bir kat daha esrar perdesine bürüdü.

Ambros'u Narrabee'ye götüren at, bir otel seyisiyle çiftliğe iade edildi. Aynı zamanda bu adam Ambros tarafından yazılmış bir de mektup getirmişti ki hepimizi hayretler içinde bıraktı. Bundaki malûmata göre, daha derinleştirilerek yapılan soruşturmalar, kaybolan adamın katiyen Narrabee'de görülmediğini belirtiyordu. Bu adamın nerelerde olduğu hakkında itimada hiç de değmiyen bazı haber kırıntıları, John Jago'ya benzer bir adamın bir gün önce trenle New York istikametinde seyahat ettiği rivayetini kaydediyorsa da bunun tevsiki mümkün olamıyordu. İşte Ambros, tahkikatı genişletmek ve bu şüpheli ihbarı tevsik maksadiyle New York'a kadar gitmeğe karar verdiğini mektubunda bildiriyordu.

Araştırmaların aldığı bu şekil, bende ciddî endişeler uyandırmıştı. Bu işte mutlaka bir sakatlık vardı. Fakat nasıl ve ne şekilde? Bunu ben de keşfedemiyor ve hiç bir neticeye varamıyordum. Endişelerimi kendime saklamaktan başka ne yapabilirdim?

Aynı gün neticeler kendilerini göstermeğe başladı.

Çiftlikte olan bitenlerin dışarı sızması için gereken zaman gelmiş ve hattâ geçmişti bile. Çiftlikteki insanlar arasında mevcut karşılıklı nefret hisleri hakkında civar komşular çiftlik işçilerinden hayli bilgi edindikleri gibi, penceremin altında cereyan eden vakayı da yine çiftlik işçilerinden öğrenmiş bulunuyorlardı. Amerikada, netice neye varırsa varsın, herkes fikrini ulu - orta meydana atmak alışkanlığındadır. Şu son vakada bile umumi efkâr derhal kendini belli etmiş ve John Jago'nun ortadan kaybolmasından iki kardeşi sorumlu addetmeğe başlamıştı. O gün akşama doğru meydana çıkan bir rivayet, umumi efkârın verdiği hükmü teyit eder mahiyette idi. Buna göre, son zamanlarda Morwick köyüne yerleşen ve o mıntakada büyük bir saygı kazanan bir Methdist vâizi, John Jago'nun öldürülerek kemiklerinin Morwick Çiftliğinde saklandığını rüyasında görmüş. Ortalık daha kararmadan civar halkı bu rivayetin ne dereceye kadar doğru olduğunun tevsikini istemeğe başladı. Yalnız civarda değil, Narrabee kasabasında bile halk, Morwick Çiftliğinde derhal araştırmalar yapılarak John Jago'nun cesedinin meydana çıkarılması için kıyametler koparıyordu.

Işin aldığı bu korkunç şekil üzerine ihtiyar Mr. Meadowcroft, ondan hiç beklemediğim bir enerji ile:

— Ben oğullarımın kusurlarını bilirim, dedi. O kadar çok kusurları vardır ki, onları benden iyi hiç kimse bilmez. John Jago'ya karşı çok fena davranmışlardır. Bunu da inkâr edecek değilim. Şu ciheti de belirtmek isterim ki Ambros'la Silas adam öldüremez. Araştırmalarınızı yapınız. Bunu sizden ben talep ediyorum. Aileme ve kendi adıma sürülmek istenen lekenin silinmesi için talebimde ısrar ediyorum.

Komşular bu sözlerden bir kat daha ateşlenerek, Amerikanvari bir hareketle, derhal teşkilât kurmaya başladılar. Sırf bu maksat için teşekkül eden bir komite hemen işe başlıyarak burada nutuklar söylendi, umumun menfaatini sağlamak üzere yetkili şahıslar seçildi ve ertesi gün araştırmalar başladı. Bütün bunlar hukuk bakımından hiçbir mâna ifade etmezdi ama halk böyle istiyordu ve böyle de olacaktı! Bunlar işi son derece ciddiye almışlardı; o kadar ki, onların bu faaliyetini gören bir kimse, kendilerinin memleketteki Yüksek Mahkeme tarafından bu işe memur dildikleri zannına varırdı!

Naomi, ailenin üzerine çöken bu felâketi, tıpkı amcası gibi, soğukkanlılıkla karşılıyordu. O da, meselenin bir an önce tahkikini ve ortada bir cinayet varsa meydana çıkarılmasını istiyordu. Onun yegâne endişesi Ambros idi. Bana dedi ki:

— O, burada olmalıydı. Civarımızdaki insanlar, onun burada bulunmamasını bir suç itirafı mahiyetinde telâkki ve ilân etmekten çekinmiyecek kadar düşük ahlâklı kimselerdir.

Naomi'nin bunda çok hakkı vardı. Halkın şu heyecanlı anında Ambros'un ortadan kayboluşu, pek şüpheli bir hareket sayılabilirdi. Dedim ki:

— New York'a bir telgraf çekmeliyiz. Fakat onun nerede olduğunu bilmek lâzım gelir. Yani adres meselesi.

Naomi:

— New York'a gittikleri zaman Meadowcroft'ların indikleri oteli ben biliyorum, dedi, babam ölünce Miss Meadowcroft'un alıp Morwick'e götürmesi için beni bu otele göndermişlerdi.

Naomi'nin adresini bildiği bu otele bir telgraf çekmeğe karar verdik. Ben derhal masanın bir kenarına ilişip telgrafı yazmağa başladım. Naomi de benim arkamda durmuş, yazdıklarımı takibediyordu ki geriden gelen bir ses bizi irkiltti:

— Oh! Demek adresini biliyorsunuz? Biz de onu arayıp duruyorduk.

Bu sözleri söyliyen bana pek yabancı geldi. Onu hiç tanımıyordum. Naomi onu, komşulardan biri zannetti ve sertçe:

— Ne yapacaksınız adresini?... diye sordu.

Yabancı adam şu izahatta bulundu:

— Biz galiba John Jago'ya ait cesedin bazı parçalarını bulduk, Miss. Silas'ı hemen yakaladık ve adam öldürmek suçu ile Ambros'u da tutmak istiyoruz.

Naomi büyük bir hiddetle:

— Yalan! diye bağırdı, meşum bir yalan!

Adam bana dönerek:

— Miss'i lûtfen yandaki odaya götürünüz, dedi, kendi gözü ile görsün. Bakalım yalan mı imiş?

Ikimiz de yandaki odaya gittik.

Köşenin birinde, babasının yanında, elini tutmuş olarak oturan Miss Meadowcroft'u gördük ki sessiz sessiz ağlıyordu. Bunların karşısında, pencere kenarına yaslanmış, şaşkın şaşkın etrafına bakınan ve halinden korku geçirdiği anlaşılan Silas vardı. Araştırmaya katılanlardan birkaç kişi de yakın-

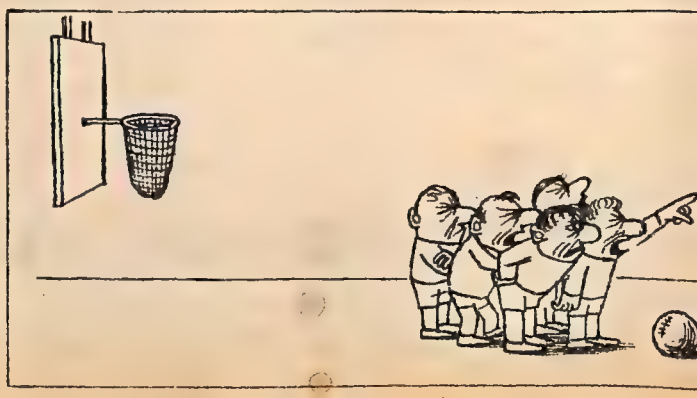

daki sandalyelere oturmuş, ona bakıyordu. Odanın ortasındaki bir masanın etrafında birkaç yabancı adam, güya bir konferans masasında imiş gibi, yerlerini almışlar, oturuyordu. Naomi ile onlara yaklaştığımız zaman, masanın üstündeki şeyleri görebilmemiz için, oturdukları sandalyelerden biraz geri çekildiler.

Bu koleksiyonun ortasında birkaç yanmış kemik parçası göze çarpıyordu. Bu kemik parçalarının yanında bir tane bıçak, iki madenî düğme ve kısmen yanmış bir sopa yer almıştı. Çiftlik işçileri bıçağın John Jago'ya ait olduğunu ve bunu daima yanında taşıdığını söylediler. Hani John Jago'nun Silas'ı yaraladığı bıçak! Düğmelere gelince, bu acayip şeylerin John Jago'nun ceketinin düğmeleri olduğunu bizzat Naomi teşhis etti. Sopayı ise tanımakta hiç güçlük çekmedim. Bu, epeyce yanmış olmasına rağmen, Silas'ın elinden aldığım ve sonra da, kendisine ait olduğu iddiası üzerine Ambros'a verdiğim kalın gürgen sopası idi. Meseleyi sorduğum zaman bana izah ettiler ki kemikler, bıçak, düğmeler ve sopa, bunların hepsi son günlerde kullanılmakta olan çiftliğin kireç kuyusunda bulunmuştur.

Masadan çekildiğimiz zaman Naomi bana sordu:

— Ne düşünüyorsunuz? Ciddî bir şey mi bu?

Onu aldatmayı doğru bulmadığım için:

— Evet, diye fısıldadım, doğrusunu isterseniz çok ciddî.

Araştırma komitesi işe büyük bir ciddiyetle sarılmış bulunuyordu. Elde edilen bu deliller, Sulh Yargıcına müracaat için kâfi görüldü. Yargıç ise derhal tevkif müzekkeresi çıkardı ve Silas hemen o akşam hapse tıkıldı. Ambors'u tevkif etmek üzere New York'a bir zabıta memuru gönderildi.

Mr. Meadowcroft ile kızının çekimser bir tavır takınmaları üzerine ben de, faydalı olmayı lüzumlu bularak, derhal Narrabee'nin yolunu tuttum. Orada kasabanın en tanınmış avukatlarının savunmamız için yardımlarını sağladım. Bu iş yapıldıktan sonra Ambros'tan alınacak haberi beklemekten ve sorgu yargıcının huzuruna çıkmaya hazırlanmaktan başka yapılacak birşey kalmamıştı. Bu bekleme devresinde evde hüküm süren endişe ve ıstırap hakkında burada bir şeyler söylemeyi zait buluyorum. Zira bunun hiçbir faydası yoktur. Yalnız şunu belirtmek yerinde olur ki Naomi'nin takındığı tavır, onun ne kadar asîl bir ruha malik olduğu hakkındaki kanaatimi bir kat daha arttırdı. Kendine böyle bir hayat yoldaşı kazandığından dolayı Ambros'a gıpta etmemeğe hiç imkân var mıydı?

Telgraf, bize Ambros'tan ilk haberi getirdi. Buna göre, onu otelde tevkif ederek Morwick'e sevketmişler. Ertesi gün geldiği zaman onu doğruca kardeşinin bulunduğu ceza evine götürdüler. İki kardeş ayrı ayrı hücrelere konulmuş ve dışarı ile her türlü irtibatları kesilmişti.

İki gün sonra ilk sorgu başladı. Ambros ile Silas Meadowcroft taammüden insan öldürmek suçu ile zan altında bulunuyorlardı. Yargıç beni de şahit olarak celbetti. Naomi'nin rîcası üzerine zavallı kızı da mahkemeye götürdüm ve sorgu esnasında orada yan yana oturduk. Mr. Meadowcroft da hasta arabasiyle ve kızı yanında olduğu halde orada bulunuyordu.

İşte, dinlenmek ve sessizliğe kavuşmak için Atlantiği geçip buralara kadar gelmem böyle bir netice ile karşılaşmış bulunuyordu!

Bölüm VII
SAVUNMA DELİLLERİ

Mahkemedeki yerlerimize oturmak üzere ilerlerken tutukların (mevkufların) üstünde durdukları plâtformun yanından geçtik.

Silas bizi görmemezliğe geldi. Ambros ise dostane bir işaret yaptıktan sonra elini, önündeki parmaklığa koydu. Onun bulunduğu yerin altına geldiği zaman Naomi, ayaklarının ucuna basarak, uzanıp parmaklıktaki eline dokunmaya muvvaffak oldu. Aynı zamanda ona hitaben:

— Biliyorum ki mâsumsun! diye fısıldadı ve arkamdan gelirken de, ona sevgi dolu bir bakışla baktı.

Ambros hiç kendini kaybetmemişti. Belki yanlış düşünüyordum; fakat ben bunu fena bir alâmet saydım.

Zabıtlar okundu; baştan başa sanıkların aleyhinde idi. Savcı da aynı fikirde bulunuyordu. Ambros'la Silas Meadowcroft, John Jago'yu «bir sopa veya başka bir aletle» öldürmek töhmeti altında bulunuyorlardı ve öldürdükten sonra da cesedi kireç kuyusuna atmak suretiyle imha etmişlerdi. Bu sonuncuyu ispat için de John Jago'nun her vakit üstünde taşıdığı bıçakla, ceketinin madenî düğmeleri meydana kondu. İddiaya göre, kireç kuyusunda bulunan bu iki delil ile bazı kemik parçalarını kireç eritememiş ve fakat vücudun et kısmı yanıp kaybolmuştur. İddia makamı, kemiklerin insan kemiği olduğuna dair doktordan alınmış bir rapora dayanarak bu görüşü savunuyor ve kaybolan adamın iki kardeş tarafından öldürülerek, cinayeti gizli tutmak için, kireç kuyusuna atıldığına şüphe bulunmadığını ileri sürüyordu.

Şimdi sıra şahitlere gelmişti. Birbiri ardı sıra gördüklerini ve işittiklerini anlatan bir sürü şahit, Ambros'la Silas'ın ölen adama karşı besledikleri kin ve nefreti tebarüz ettirmek için gördükleri hâdiseler ve işittikleri vakalar hakkında uzun uzadıya tafsilât verdiler. Kardeşlerle John Jago arasında geçen yaralama hâdisesi, birbirlerini yumruklamıya kadar varan kavgalar, şahitler tarafından birer birer anlatıldı. Penceremin altında cereyan eden kavgada Silas'ın elinden alarak sonradan Ambros'a verdiğim ve bilâhara kireç kuyusunda bulunan sopa hikâyesi de anlatılanlar meyanında idi. Bütün bunlar ve bunlardan başka diğer ufak tefek delillerin yeminli şahitler tarafından izah edilmesi, iddia makamının ne kadar isabetli bir görüş ileri sürdüğünü meydana koyuyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

HAKİKAT OLABİLİR...

GARANTİ BANKASI' nda bir hesap açtırmakla, sizin de birçok hayalleriniz hakikat olabilir.

3 cü çekilişte, 1 kişiye

100.000 LİRA

1 kişiye	20.000	T.L.	ve
1 kişiye	10.000	T.L.	1389 Kişiye
2 kişiye	10.000	T.L.	kazanma şansı
2 kişiye	5.000	T.L.	

Çekilişlere iştirak için vadesiz 200, vadeli 100 liralık hesap açtırmak kâfidir. Vadeli her 50, vadesiz her 100 liraya bir kur'a numarası.

GARANTİ BANKASI

PARANIZIN, İŞİNİZİN, İSTİKBALİNİZİN GARANTİSİDİR

Senelik tatilinizi memleketin neresinde geçirebilirsiniz?

AYVALIK

FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

AYVALIK, Anadolu sahillerinde Adalar Denizi atmosferinin âdeta elle tutulabilecek derecede kuvvetli olduğu yerdir. Bir tarafta, direklerinde Türk ve Yunan bayrakları dalgalanan yelkenliler ezilmiş zeytin yüklerken, öbür tarafta ciltleri bakır rengi olmuş insanları karşıki Cunda plâjlarına götürmek üzere Alibey Adasına kalkan motorlar iskeleden çıma alır. Şehir Kulübü önünden geçerken tavada kızaran o nefis çipuraların kokusu burnunuza kadar gelir. İskele başında, bir Heybeliada havası da bulmak kabildir. Sık sık binaların dizildiği dar sokakların çoğu denize çıkar. Sahilde bir Türkçe gazelin arasına, Yunan motorlarından yükselen bir Rumca şarkı da karışır. Rüzgâr eserken iyot kokusu ile birlikte, denizin tuzunu âdeta dudaklarınızda hissedersiniz.

Ayvalık sahillerinde *Alibey Adası, nefis çipura balıkları, Deliler Manastırı, mal almağa gelmiş Yunan motorları... Ayvalık bir tatil ve turist yeri olduğu kadar, Egenin en tipik şehirlerinden biridir.*

Haydi Alibeye!... *Şehrin tam karşısındaki Alibey Adası ile Ayvalık arasında daima motorlar işler. İşte Yaman motoru yolcularını doldurmuş, Cunda plâjlarına gitmek üzere harekete hazırlanıyor.*

Su üstünde sinema *İşte sahildeki oteli, yine deniz kenarında açıkhava kahvehanesi ve etrafı kafeslerle çevrili ahşap sineması. Geceleri burada yıldızların altında püfür püfür film seyredilir.*

Görülecek yerleri: Tabii o güzel plâjları ile evvelâ meşhur Alibey Adası. Ayvalıkla Alibey Adası arasında daimi surette motorlar gidip gelir. Bu servisi muntazam bir halde ayakta tutmak üzere, Uçarı, Yaman, Servet, Başlangıç ve Güzin isminde beş motor çalışmaktadır. Şehirle ada arasında, motor ücreti sadece 30 kuruştur. Adada biri Şerif'in, öteki Selâm'ın olmak üzere iki lokantacık da vardır. Alibey Adasından başka, civarda Sarmısak Adası, Tavuk Adası, Çiçek Adası gibi birçok yerler vardır. Enteresan yerleri arasında «Deliler Manastırı», «İlk Kurşun Tepesi», «Altın Kum» ve hâlâ çok büyük bir çan bulunan Profetilya (İlyas Peygamber) mevkii ve bilhassa Çamlık bulunmaktadır. Şayet Ayvalığa Edremit yolu ile gidiliyorsa mutlaka Burhaniyede bir müddet kalmak tavsiye edilir. Burhaniyenin, insan eli yardımı ile de gelişen o meşhur Örme plâjı hakikaten inanılmaz bir yerdir. Üstelik insanları pek nazik ve turizmi iyice anlamış misafirperver kimselerdir. Bu sene Burhaniye plâjları tıklım tıklım doludur.

Oteller: Biri sahilde, biri Çamlıkta ve diğerleri çarşıda olmak üzere Ayvalığın üç, dört oteli vardır. Sahildeki otelin ekseri odaları denize bakar, akar suları da vardır. Altında lokantası, karşısında deniz üstünde kahvehanesi ve bir de yine deniz üzerinde salaş tiyatro-sineması bulunmaktadır. Ancak mevcut oteller Ayvalığa gösterilen rağbet karşısında hiç kâfi değildir. İyi oteller çok önceden tutulmaktadır. Bu itibarla evvelce oda ayırtmadan sahilde veya Çamlıkta yer bulmak tamamen bir talih eseridir.

Otellerde çift yataklı odalar iki kişi için 10 liradır.

Lokanta ve yemek meselesi: Ayvalıkta lokantalar İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlere nazaran ucuzdur. Akşamları Şehir Kulübünün denizin tam üstündeki taraçaları en güzel yemek yenilecek yerlerden biridir. Vakaa Şehir Kulübüne girmek için âza olmak icab ederse de Ayvalığa gelen turistlere ekseriya kolaylık gösterilmektedir. Bu itibarla hele mehtaplı gecelerde bu taraçalardaki bütün masalar dolmaktadır. Ayvalığın mehtabı da, meşhur gurubu kadar güzeldir. Bundan başka tepede, belediyenin meşhur Çamlık Gazinosu vardır. Uzun merdivenlerle çıkılan Belediye Gazinosunun, bilhassa geceleri elek-

Sabahlar şehri *Ayvalığın zeytin ağaçları üzerinden süzülen mehtabı meşhurdur. Fakat suların daha yeni yeni uyanmağa başladığı sakin sabahları, mehtaplı gecelerini aratmıyacak kadar güzeldir.*

Burhaniye plâjları *Eğer Ayvalığa Edremit yolu ile gidiyorsanız mutlaka Burhaniyede bir müddet mola veriniz. Resim, kilometrelerce uzayıp giden Burhaniye plâjlarından bir köşeyi göstermektedir.*

trikler içindeki manzarası fevkalâdedir. Dekor itibariyle pek güzel olan Belediye Gazinosu kira ile başkaları tarafından işletiliyor. Bunlardan başka Ayvalıkta yalnız akşamları açık olan ve öğleyin yemek verilmiyen bazı gece lokantaları vardır. Bunlar içkili yerlerdir. Tipik adalı şivesiyle konuşan vatandaşların işlettiği bu gece lokantaları biraz da İstanbulun eski Balıkpazarını hatırlatmaktadır. Balıkpazarı meyhanelerinde olduğu gibi bu gece lokantalarında da eski usul tezgâhlar vardır. Tezgâhbaşı âlemleri yapılmaktadır. İstiyenler, bu içkili lokantaların hemen yanıbaşındaki asmalı, çardaklı bahçelerde, mermer masalar üzerinde küçük tabaklar ve kurşun çatal kaşıklarla yemeklerini yemektedirler.

Tatil için Ayvalığa gidenlerin çoğu, koltuk meyhanelerini hatırlatan bu dekor içinde hiç olmazsa bir yemek yemeği ihmal etmiyorlar. Gece geç vakte kadar açık olan bu lokantalar bütün gün kapalıdır.

GELECEK HAFTA: MARMARİS

Hayat Sinema Albümü

yakında çıkıyor

Tifdruk tekniğinin bu son şaheseri, sevdiğiniz yıldızları, beklediğiniz filmleri, nefîs resimleri ve ilgi çekici hikâyeleri gözlerinizin önüne serecektir...

●

Brigitte Bardot, Claudia Cardinale, Tab Hunter, Gina Lollobrigida, Belinda Lee, Tony Curtis, Jacques Charrier ve Sophia Loren'in büyük tabloları • Film hikâyeleri • Özel röportajlar • En son sinema haberleri • Artist adresleri...

HAYAT SİNEMA ALBÜMÜ
Kütüphanenizin En Kıymetli Eserler Arasında Yer Alacaktır.

Hollywood'dan Avrupaya Akın

Amerikalı sinema yıldızlarının bir ayağı Avrupa şehirlerindedir. Gün geçmez ki bir Hollywood şöhretinin Avrupa'da bulunduğuna dair bir haber gelmesin. Fakat, yıldızların Avrupa'ya yaptıkları seyahatler daha çok iş seyahatleri olmaktadır. Avrupa memleketleri Hollywood'lu filmcilere ve yıldızlara Hollywood'dakinden daha elverişli ve ekonomik şartlar hazırladığı gibi, tatlı ve eğlenceli vakit geçirmelerini de sağlıyor.

GÜN geçmiyor ki, Amerikalı sinema yıldızlarının Avrupada bulunduklarına dair bir haber işitilmesin. Hollywood'un popüler yıldızları, ellerine fırsat geçtikçe, soluğu Avrupada alıyorlar. Fakat, Amerika'dan Avrupaya belirli bir müddet için göç edenlerin gayeleri sadece turistik seyahat değil. Bu seyahatlerin daha çok iş seyahatleri olduğu görülüyor. Sinema yıldızları, Hollywood'un büyük iş adamları, film kumpanyalarının temsilcileri Avrupada yeni iş imkânları arıyorlar. Meselâ son yılların en çok yankı uyandıran filmlerinden «Ben Hur» un Hollywood'dan millerce uzaktaki İtalyada Cinecitta stüdyolarında çevrilmesi her bakımdan daha hesaplı görünmektedir. Teknisyen masraflarının, stüdyo kiralarının Hollywood standardına göre çok daha ucuz oluşu, öte yandan resmi anlaşmalar gereğince, Amerikan film kumpanyalarının Avrupa memleketlerinden alacaklarının bir kısmını o memleketlerde depozite etmeye mecbur kalmaları, iki kıta arasındaki bu iş münasebetlerinin hararetlenmesine sebep teşkil ediyor. Bu durumdan sinema yıldızlarının son derece memnun olmaları gerektiğini bilhassa belirtmek lâzım. Sinema yıldızlarının ise Avrupayı tercih etmelerinin sebepleri var: Hem değişik muhitlerde tatlı, eğlenceli vakit geçirmek, hem de Amerikadaki yüksek vergi hadlerinden kurtulmak... Bilhassa bu ikinci unsurun sinema yıldızlarına Avrupa kıtasını daha cazip gösterdiği söylenebilir. Hollywood sakinleri, vergi hadleri düşük Avrupa memleketlerinde kendi hesaplarına da müstakil kordeleler çeviriyorlar. Yine «Ben Hur»a dönelim. Filmin çevrilişi bir sene kadar sürebileceği için, Metro-Goldwyn-Mayer Kumpanyası başrolde oynıyan Charlton Heston'a Roma'nın en sempatik yerlerinden biri olan «Appia Antica» caddesinde, ancak hayallerde yaşatılabilecek, fevkalâde konforlu bir villâ kiralamıştı. Bu on odalı evde yakışıklı aktörün eşi ile hizmetçisinden başka, Alfonso adında bir erkek uşağı, Areste adında bir başka uşağı, bir bahçıvanı ve daha kendisinin dahi ismini bilmediği hizmetkârları vardı. Evin bahçesi, Tuileries bahçesinin sanki minyatür bir modeliydi...

Roma stüdyolarında her yıl aşağı yukarı 15 Amerikan filmi çevriliyor. Hollywood yıldızlarının bir ayağı da Londradadır. İngilterenin iki mutena oteli Dorchester ve Connaught, sinema yıldızlarının değişmeyen ikametgâhlarıdır. Londraya Amerikan sinema âleminden kimlerin geldiğini öğrenebilmek için Dorchester'in yemek salonuna bir göz atmak kâfidir. William Holden ve Gregory Peck'e gelince, sinema âleminin bu yakışıklı aktörleri, Londrada birkaç ay kalmaları gerektiği zaman, şehrin en mutena semti olan Belgrave'de bir apartman dairesi kiralarlar. Parisin Raphael Oteli, Audrey Hepburn ve Mel Ferrer, Gary Cooper, Ingrid Bergman, Cary Grant, Sophia Loren gibi ünlü sinema yıldızlarının Paristeki adresleri yerine geçebilir. Viyanada M.G.M. kumpanyasının «The Voyage» (Seyahat) filmi çevrilirken, Deborah Kerr, Yul Brynner, rejsör Anatole Litvak, filmde vazife alan teknisyenler ve diğer oyuncularla birlikte Imperial Otelinde kalmışlardır. Bir zamanlar Sovyet İşgal Kuvvetlerinin karargâhı olan bu yer, şimdi gayet lüks bir şekilde tezyin edilmiş bulunmaktadır. İspanya da, gayet elverişli çalışma şartları sağladığı için, sık sık Amerikalı filmcileri kendine çekmeyi bilir. «Solomon and Sheba» (Hazreti Süleyman ve Saba Melikesi) filminin çalışma ekibi Madrid'deki Castellana Hilton Otelinde yerleşmişlerdir. Kısacası, Amerikalı sinema adamları sık sık kendilerine en elverişli şartlar temin eden Avrupa memleketlerine akın etmektedirler. Bu akınlardan Avrupa memleketleri kadar Hollywood da kârlı çıkmaktadır.

MADRİD'DE AMERİKALILAR Robert Stack ve eşi, Madrid hava alanında... Aktör, Madrid'de «John Paul Jones» adlı bir film çevirmişti. İspanya, Amerikalı filmcilere elverişli şartlar temin etmektedir. Zaman zaman Castellana Hilton Oteli Amerikalı sinemacıların karargâhı haline gelir.

LOREN VE HOLDEN Sophia Loren artık bir Hollywood yıldızı sayılmasına rağmen sık sık Avrupada da filmler çeviriyor. İşte «The Key» (Anahtar) filminin çevrilişinden bir fotoğraf... Partöneri William Holden de İngiliz stüdyolarında çevrilen bu film için bir müddet Londrada kalmıştır.

BERGMAN VE GRANT Ingrid Bergman, Rosselini ile evlendiğinden bu yana, yakın bir zamana kadar Hollywoodda çalışmadığından «Avrupalı yıldız» sıfatını alabilir. Fakat geçen yıl İngilterede çevrilen «Indiscreet» (Cüretkâr) filmindeki partöneri Cary Grant, Londrada bir müddet kalmıştır. Londrada Dorchester ve Connaught otelleri, yıldızların ikamet yeridir.

HESTON ROMA'DA «Ben Hur» filmi çevrilirken Charlton Heston bir yıl kadar Romada kalmaya mecbur olmuştu. M.G.M., aktöre gayet konforlu bir villâ tuttu. Resimde, «Ben Hur» un çevrilişinde (soldan sağa doğru) Charlton Heston, Gore Vidal, Christopher Fry ve William Wyler görülüyorlar.

DEBORAH KERR VİYANA'DA Deborah Kerr, Metro-Goldwyn-Mayer kumpanyası hesabına geçen yıl Viyanada «The Voyage» (Seyahat) adlı bir film çevirmişti. Filmin çevrilişi sırasında, bütün teknisyen ve sanatçılar Viyanada Imperial Otelinde kaldılar. Gayet de memnun ayrıldılar.

GÖNÜL POSTASI

«Gönül Postası» na mektup gönderen okuyucularımıza

Hayat mecmuası, okuyucularının gönül bahsindeki dertlerine biraz derman olmak ümidiyle bu sütunu açmıştır. Okuyucularımıza elimizden geldiği kadar da doğru yolları göstermeğe çalışıyoruz. Fakat bazı okuyucularımız bize hakikaten içinden çıkılmaz veya gösterilecek doğru yolu olmıyan sualler sormaktadırlar. Meselâ şu cins mektuplarla sık sık karşılaşıyoruz:

«Ben 3 senelik evliyim. Bir kadını çılgınca seviyorum. O da evlidir. İkimizin de birer çocuğumuz var. Fakat bizim artık biribirimizden ayrı yaşamıya tahammülümüz kalmamıştır. Bunun sonu olsa olsa ölüm olabilir. Yuvalarımızı bozup evlenmeğe karar verdik. Siz ne dersiniz?»

Bu bir sual değil, bir faciadır. Evlenmiş, hele çoluk çocuk sahibi olmuş insanlar artık âşık olmıya, bu aşk yüzünden birçok insanları perişan etmiye mezun değildirler. Gönüllerine gem vurmasını bilecekler, daha başlangıçta dikkatli davranarak ileri gitmemiye çalışacaklar ve bilhassa hataya düştüklerini anlayınca unutmak için ellerinden geleni yapacaklardır. Bunu yapmazlarsa hayatlarında bir faciaya yer verirler. Kurulmuş yuvalarını, hele çocuklarını yüzüstü bırakarak yeni hevesler için bozanların yeni kurdukları yuvalarda mesut oldukları görülmemiştir. Çünkü ruhlarında açılan yara ömürleri boyunca işler durur, şifa bulamazlar.

Bizim de bu sütunlarda kimseyi yuvalarını bozmıya teşvik etmiyeceğimiz pek tabiidir. Başlarına içinden çıkılmaz dertler açanlar bu dertlerinin çarelerini de kendileri bulmalıdırlar.

—

Kıbrıstan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Ben 18 yaşında nikâhlı bir kızım. Aradan zaman geçtikçe babam nikâhlımdan hazzetmez oldu. Ayrılmamızı istiyor. Halbuki ben nikâhlımı çok seviyorum. Bu yüzden fena bir duruma düştüm. Ne yapmalıyım?»

Babanızın nikâhlınızdan neden hoşlanmadığını öğreniniz. Eğer mâkul bir sebep varsa sizin de bu sebep üzerinde düşünmeniz lâzım. Eğer bu sebebi mâkul bulmuyorsanız yaşınız 18 ve nikâhlı olduğunuza göre, babanızı ikna ederek kararınızı verebilirsiniz.

—

Bir erkek okuyucumuz yazıyor:

«Lise talebesiyim. Bütün tahsilimizi beraber yaptığımız bir kız arkadaşımı seviyorum. Onsuz yaşıyabileceğime ihtimal vermiyorum. Fakat ben tahsilime devam edemedim, o ise üniversiteye yazıldı. İleride aramızda hâsıl olacak kültür farkını düşünerek onunla evlenmiye tâlip olamıyorum. Halbuki onsuz da yapamıyacağımı anlıyorum. Ne yapayım, yazın bana!»

Mesele hakikaten çetindir. Üniversite tahsili yapmış olan kızlarımız tahsilleri kendilerinden az olan erkeklerle anlaşamıyorlar. O kızın acıdığı için sizinle evlenmesini tabii istemezsiniz değil mi? Gelin siz bu işten vazgeçin. Onsuz da pekâlâ yaşıyabildiğinizi çok geçmeden göreceksiniz.

Bir erkek okuyucumuz yazıyor:

«İki seneden beri bir kızla seviştiyoruz. Kızı annesinden istedim. Vermediler. Ben de gurbet yollarına düştüm. Fakat unutamıyorum. Nereye gitsem gözümün önüne geliyor. Ne yapacağımı bilemiyorum. Bana bir yol gösterir misiniz?»

Bir yenisiyle karşılaşıncaya kadar gurbet yoluna devam!

—

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Bir buçuk sene evvel bir gençle tanıştım. Arkadaş olduk. Fakat aradan bir zaman geçti, başka bir kızla alâkalanmıya başladı. Ben de alâkamı keşmiş göründüm. Fakat seviyordum. Nihayet o kız başkasiyle nişanlanınca tekrar benimle arkadaşlık etmek istedi. Ben de kabul ettim.

«Şimdi başka bir genç beni istiyor. Fakat onu sevmiyorum. Çünkü birincisi okuyor, iyi bir istikbali var, ikincisi okumuyor, hayatını kazanıyor. Acaba ne yapayım?»

Birincisinin, tekrar başka bir kızla alâkalanınca sizi bırakmıyacağından eminseniz onu tercih ediniz. İkincisine gelince, bize o daha sağlam gibi görünüyor. Ama yine siz bilirsiniz.

—

Bir erkek okuyucumuz yazıyor:

«Ben bir köylü çocuğuyum. İstanbula geleli beş sene oldu. 15 yaşında bir kızı üç senedir seviyorum. Son günlerde sevgilim başka erkeklerden bahsediyor. Bana: «Seni hiç sevmiyorum» diyor. Acaba beni kıskandırmak için mi yapıyor, dersiniz? Beni sevmese benimle alâkadar olur mu?»

Seninle alâkadar olması mutlaka sana âşık olduğundan mıdır, dersin? Herhalde sevimli bir genç olmalısın. Arkadaş olarak iyisindir. Ama «Seni hiç sevmiyorum» diyorsa bunu «Sana âşık değilim» mânasına almalı. İstanbul kızları bazan böyle acayip konuşurlar.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Saadet bir dağın tepesi üzerinde görünen aya benzer. İnsana bu dağın tepesine çıkınca ayı tutacağım gibi gelir. Halbuki dağa çıkarsınız, ay başka bir tepenin üzerine gider... derler. Saadet hakkındaki bu nazariye doğru mudur?»

Doğru değildir. Dağın tepesine çıkınca ayı tutacağını zanneden kimsenin aklından şüphe etmek lâzımdır. Saadet aya benzemez. Ona ulaşmak için iyi bir insan olmak, başkalarının da iyiliğini düşünmek lâzımdır.

—

İstanbuldan bir okuyucumuz yazıyor:

«Aşka inanmam. Hayatımda pek çok kız tanıdım. Hiçbirini sevemedim. Hiçbirine bağlanamadım. Hiçbiri ile evlenmek aklımdan geçmedi. Bu vaziyette benim evlenmem nasıl mümkün olacak? Aşkla sevemiyeceğime göre ben nasıl mesut olabilirim?»

Hayatta, görüyorsunuz, hiç evlenmemiş erkekler vardır. Eğer hiçbir kadına gönül bağlamaz, hiçbiriyle evlenmeyi düşünmezseniz siz de onlardan biri olacaksınız demektir. Fakat şunu da söyliyelim ki bekâr olarak ihtiyarlamış olan erkekler hayatlarında hiçbir kadına bağlanmamakla büyük hata işlediklerini anlarlar ama iş işten geçtikten sonra.

HAYIRDIR İNŞALLAH

HAYIRDIR İNŞALLAH DÜN GECE BİR RÜYA GÖRDÜM

KIRKLARA KARIŞMIŞIM...

BENİ BİR ÇÖLÜN ORTASINA BIRAKMIŞLAR...

KIRK HARAMİLER ETRAFIMI ALIYOR, BANA «KIRK KATIR MI, KIRK SATIR MI DİYE SORUYORLAR...

AMA İNSAN GÜZELİ BİR ŞEHZADE ÇIKA GELİYOR, KIRKINI DA KILIÇTAN GEÇİRİP BENİ KURTARIYOR.

BİR SARAYA GİDİYORUZ. BANA KIRK ODA ANAHTARI VERİYOR...

HER AÇTIĞIM ODADA DESTE DESTE YÜZLÜKLER, BİNLİKLER BULUYORDUM...

HAYIRDIR İNŞALLAH!... BU RÜYA, SIKINTILARINDAN KURTULMAN İÇİN, SANA BİR İŞARET KIZIM... HEMEN .....

...YAPI ve KREDİ BANKASINA GİT, EN AZ 200 LİRALIK BİR HESAP AÇTIR...

YAPI VE KREDİ

Yılmaz Çetin - AKBABA REKLAM

YAPI ve KREDİ BANKASI

1959'da

40 APARTMAN DAİRESİ

ayrıca

1,5 milyon

liralık para ikramiyeleri

Dağıtıyor

GİZLİ ÇEHRELER

YAZAN: MARCEL BENOIT — ÇEVİREN: ŞERMİN GÖREN

JOSIANE BERNARD sehpasının önüne oturmuş, sulu boya resim yapıyordu. Resim yapmak en büyük zevki idi. Hayatında başka şeyler de yapabilirdi. Daha doğrusu bir şey yapmağa muhtaç değildi. Zira Josiane Bernard, çikolata kıralının kızı idi. Fakat bu, onu sıkıyordu. O, kendisine bir şahsiyet yaratmak istiyordu ve bu yüzden çevresi ile alâkasını kesmiş, kendini resme vermişti. Hür ve yalnız yaşıyordu.

Josiane'a tapan babası, kızını, dilediği gibi hareket etmekte serbest bırakıyor, ama için için de üzülüyordu. O, kızı için başka hulyalar kurmuştu. Onu bir asilzade ile evlendirmeyi arzuluyordu. Josiane ise bunu katiyen kabul etmiyor, sadece bir isim değil, tam mânasiyle bir erkek istiyordu.

İşte, evinden uzak, kırlarda oturmuş, resim yaparken bir yandan da bunları düşünüyordu. Bu düşünmenin verdiği dalgınlıktan, acı bir fren sesi ile sıyrıldı ve heyecanla yerinden fırladı.

Birkaç adım ötede, spor bir otomobil ağaca çarpmış duruyor, içinden de genç bir adam çıkmağa çalışıyordu. Josiane ona doğru koştu.

— Yaralanmadınız ya? diye endişe ile sordu.

— Hayır, zannetmiyorum.

Genç adam vücudunu yokladıktan sonra arabasını tetkike koyuldu.

— Neyse ucuz kurtuldum, çamurluklar gitmiş, o kadar.

Konuşurken öylesine samimiyetle gülüyordu ki, Josiane da ister istemez onun neşesine iştirak etmek zorunda kaldı. Gülerek:

— Peki ama, nasıl oldu bu iş? diye sordu.

— Pek hoş bir şey değil tabii, ama biraz da sizin kabahatiniz...

— Nasıl? Benim kabahatim mi?

— Öyle ya, orada duruyordunuz ve ben de size bakıyordum...

— O kadar ki, resmin içine girmeğe karar verdiniz...

— Öyle demeyin, o anlarda insan nereye gittiğini farkedemez.

Genç adam sehpaya yaklaşarak resme bir göz attı:

— Ooo... Hiç de fena değil.

— Meslekten misiniz?

— Ben mi? Bir vazo bile çizemem, fakat resmi severim. Bir kere ressamlar çok sevimli insanlardır, bilhassa sizin gibi olurlarsa... Bu kazada ölebilirdim de...

— Ben de benim yüzümden olduğunu bilmiyecektim. Ne yazık...

Josiane konuşmayı burada kesmiş, tekrar fırçasını eline almıştı. Genç adam yanıbaşında ayakta durmuş, genç kızın çalışmasını sakin sakin seyrediyordu. Bir zaman böyle geçtikten sonra, tek tük birkaç kelime daha konuştular. Nihayet Josiane sehpası ile boya takımlarını toplamağa başladı. Ona yardım eden delikanlı:

— Tours'a mı dönüyorsunuz? diye sordu.

Genç kızın otelde tek başına oturduğunu öğrenince de ilâve etti:

— Hangi otelde?

— Niye sordunuz?

— Aynı otele gidiyordum da...

— Şimdiden haber vereyim ki, hakkımda fazla hayale kapılıyorsunuz...

— Peki ama hoşuma gidiyorsunuz... Neyse, arkadaşça bile olsa sizinle ahbaplığı ilerletmek isterdim.

Otele dönüşlerinde, beraber yedikleri yemek esnasında, Josiane genç adamın isminin Jean olduğunu, öksüz büyüdüğünü ve büyük bir firma hesabına çalıştığını öğrendi. Bundan sonraki 15 günü ancak akşamları buluşabilerek geçirdiler. Ama samimiyetleri arkadaşlık hududunu aşmıyordu.

Parise avdet ettikleri zaman da görüşmeğe devam ettiler. Bir gün Josiane'ın evine beklenmedik bir saatte giden Jean, birçok genç kızla karşılaştı ve bu suretle Josiane'ın hakiki hüviyetini öğrendi. Misafirler gidince Josiane, genç adamın yüzünde, bunu öğrenmekten dolayı vukua gelen değişikliği okudu.

— Neniz var? diye sordu.

— Demek siz çikolata kıralının kızısınız, bunu niye sakladınız?

— Kimbilir? Fakat dinleyin Jean, bu, benimle iyi arkadaş kalmanıza engel olamaz ki.

— Size karşı hâlâ arkadaşlık hisleri beslediğimi mi sanıyorsunuz?...

— Aksini mi bekliyordunuz?

— Şimdi artık bir şey ümit etmeğe hakkım yok, fakat söyliyebilirim: Sevdiğim ressama, karım olmasını teklif edecektim.

Arzu etmedikleri bir misafirin gelişi iki gencin konuşmasını yarıda bıraktı. Bu durum karşısında gitmeğe mecbur kalan Jean Darcy'yi kapıya kadar geçiren genç kız, yavaşça:

— Yarın beklerim, henüz son sözümü söylemiş değilim, değişen hiçbir şey yoktur, diye fısıldadı.

Josiane onu ertesi gün her seferkinden ayrı bir sevinçle karşıladı ve hemen:

— İyi bir haberim var, dün gece sizin namınıza babamdan kendim için izdivaç talebinde bulundum, her şey yolunda... müjdesini verdi.

Bu beklenmedik havadis karşısında Jean evvelâ söyliyecek bir söz bulamamıştı. Sonra karşısında duran genç kızı kollarının arasına almıya çalıştı. Ondan hafifçe sıyrılan Josiane sözlerine şöyle devam etti:

— Doğrusunu isterseniz bu pek kolay olmadı. Babamın kendine mahsus görüş ve arzuları vardı. O, evleneceğim adamda unvan arıyordu, fakat benim de şahsi fikirlerim vardı ki, sizin gibi bir kimseyle uyuşabilirdi.

Josiane Bernard genç adamın bir şey sormasına vakit bırakmadan, ellerini tutup devam etti:

— Ne oldu ise babama oldu, zavallının hayalleri suya düştü. Zaten hiçbir vakit bir asilzade ile evlenmezdim.

— Ama ya ben de sizi aldatmışsam? Ve sadece madam Darcy yerine Kontes d'Arcy olmanızı teklif etsem? Ben de seveceğim kadının bana sadece ismim için gelmemesini istedim ve resmî evrakım hariç, imzalarımdan unvanımı sildim.

Bu sefer şaşırmak sırası genç kıza gelmişti. Sevdiği erkeğin yüzüne bakıp doğru mu söylüyor, yoksa şaka mı ediyor, anlamağa çalışıyordu.

Nihayet başını Jean d'Arcy'nin omuzuna dayıyarak, dudaklarını kendisine doğru eğilen yüzüne doğru uzatıp:

— Kontes veya değil, ebediyen seninim, diye mırıldandı...

TAHT UĞRUNDA BAŞ VEREN SULTANLAR

Mustafanın Öldürülmesiyle Kanlı Oyunun Son Perdesi İnmişti

14

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

NİHAYET Kanuninin sabrı taştı. Anadolu, Maraş, Karaman ve Sıvas Beylerbeylerine fermanlar göndererek eyaletlerindeki askerlerle Selimin yardımına koşmalarını bildirdi.

Bu sırada Bayezit de boş durmuyordu. 29 mayıs 1559 pazartesi günü akşamı, tahminen 20 bin kişilik bir kuvvetle Konya önüne geldi ve ertesi sabah ordusuna hücum emri verdi. Fakat iki günlük bir çarpışmadan sonra Amasyaya doğru çekilmeğe mecbur oldu.

Kanuni Sultan Süleyman derhal Anadoludaki beylerbeylerle sancak beylerine fermanlar göndererek yolları kapatmalarını, bentleri tutmalarını, Bayezidi ölü veya diri yakalamalarını emretti.

Bayezit, Amasyadan dört oğlunu ve hazinesini aldıktan sonra doğuya yöneldi; Osmanlı sınırlarını geçerek Şahkulu Sultana sığındı.

Şahkulu, durumu İran Şahı Ta' masaba bildirdi. Tahmasap, Şah' luya adamlar gönderdi. Bayezid' bir mektup yazarak Kazvin'e ' etti. Bayezit 9000 kadar oldu lenen büyük bir maiyetle

gitti. Fakat Şah gizlice Kanuniye ve Sarı Selime mektuplar yazmış, pazarlığa girişmişti. Bu pazarlık sonunda Bayezit, Kazvine gelen Kapıcıbaşı Ali Ağaya teslim edildi. O da başta Bayezit olmak üzere, oğulları Orhanı, Osmanı, Mahmudu ve Abdullahı boğdu. Cesetler tahnit edildi, tabutlara yerleştirildi, Anadoluya getirildi ve Sıvasa gömüldü.

Selim - Bayezit çatışması, şehzadeler m cadelesinin sonu oldu. Çünkü I im, Fatih Sultan Mehmet Ka nun, şehzadeler arasındaki ç nayı önliyemediğini görmüş, veliaht sayılan büyük şehz sancağa çıkarılması, diğer İstanbul sarayında yaş usulünü kabul etmişti.

sultan, padişah olunca, a gelerek tahta oturur; gereğince kardeşlerini öldü- II. Selim öldüğü zaman, oğlu Manisa Valisi Murada e haber gönderildi. Murat, İs- ula geldiği gece 5 kardeşini y dilsizleri vasıtasiyle boğdurdu. II. Muradın oğlu Manisa Va- Sultan Mehmet de aynı şey- i yaptı: 19 kardeşini öldürttü. Tabutlar ertesi gün sarayın bahçesine sıralandı. Devlet büyükleri davet edildi. Şehzadelerin namazları kılındıktan sonra bir gün evvel defnedilen babaları III. Muradın yanına gömüldüler (1595).

III. Mehmet, bu kurbanlar serisine 21 yaşındaki oğlu Mahmudu da ilâve etti (1603).

Sultan Mehmedin genç yaşında ölmesi üzerine yerine büyük oğlu I. Ahmet padişah oldu. Yaşı küçüktü. Yerine geçecek erkek oğlu da yoktu. Bu sebepten kardeşi Sultan Mustafayı öldürmedi. Oğlu Osman doğunca, Mustafayı öldürmek istemiş ise de, ulema tarafından aklının bozukluğu ileri sürülerek şehzade affedilmişti. Halbuki Sultan Ahmet uzun müddet saltanat sürmedi. Delikanlı bir yaşta öldü. Çocukları pek küçük olduğundan, divan âzaları Mustafanın padişah olmasını uygun buldular. İlk defa olarak saltanat usulü bozulmuş; taht, padişahın oğluna değil, ailenin en büyük evlâdına geçmişti.

Fakat Sultan Mustafa deli idi. Resmî hayatında ve hususi hayatında yapmadık rezaletler bırakmıyordu. Gittikçe de çılgınlığı ve uygunsuz hareketleri artıyordu. Bu durum karşısında tahttan indirilmesine karar verildi. Yerine, Birinci Ahmedin büyük oğlu, henüz 15 yaşına bile girmiyen ve tarihlerimizde Genç Osman diye ün kazanan II. Osman geçirildi.

Sultan Osman, padişah olunca 6 kardeşiyle amcası Sultan Mustafanın hayatlarına dokunmadı (1618). Hareketli idi. Bir şeyler yapmak istiyordu. Fakat yaşı çok küçük olduğundan bilgi ve görgüsü yoktu. Kendisine akıl verecek insanlardan mahrumdu. Birçok şeyleri annesi Mahfiruz Kadınefendi ile hocası Ömer Efendiye ve Kızlarağası Mustafa Ağaya danışıyordu. Bunlar da devlet işlerinde pek bilgili insanlar değildi.

Osman yaşı ilerledikçe sertleşiyor, çok kırıcı hareketlere girişiyordu. Lehistan seferine çıkmağa karar verince sertliği daha çok arttı. Sefer esnasında, yokluğundan faydalanarak kendisinden 2 yaş küçük kardeşi Mehmedi padişah yapacaklarından korkarak onu öldürttü.

Denildiğine göre, cellâtlar üzerine saldırınca Şehzade Mehmet:

— Osman, Allahtan dilerim ki, devletteki ömrün berbat olup beni ömrümden nice mahrum eyledin ise sen dahi faydalanamıyasın! diye beddua etmiş.

Belki de Şehzadenin ahı Genç Osmanı tuttu. Çıktığı Lehistan seferi iyi neticeler vermedi. Üstelik hasisliğinden dolayı yeniçerilerle arası açıldı. Akıl hocalarının tesiriyle yeniçeriliği kaldırmağa karar verdi. Yeniçeriler bunu haber alınca, Atmeydanına toplanarak, padişahı bu işe teşvik edenlerin kellelerini istemeğe başladılar. Padişah, bunu reddedince de kendisini öldürdüler ve Sultan Mustafayı padişah ilân ettiler.

Genç Osmanın öldürülmesi İstanbulda ve imparatorlukta geniş yankılar uyandırdı. Zaten onun öldürülmesini yeniçerilerin çoğu da doğru bulmamışlardı. Hoşnutsuzluk artınca, suçlular birer ikişer yakalanarak ortadan kaldırıldı. Çok geçmeden I. Mustafa da tahttan indirilerek Genç Osmanın küçük kardeşi, 12 yaşındaki IV. Murat padişah ilân edildi (1623).

IV. Murat padişah olunca, kendisine nazaran çok küçük olan kardeşlerine dokunmadı. İlk zamanlarda on sene kadar sessiz sadasız kaldı. Fakat yaşı yirmiyi aşınca idareyi ele aldı. Memleketi eşkiyadan ve ocak zorbalarından temizledi. Sonra da ağabeysi Genç Osman gibi dışişleri ile uğraşmağa başladı. Bu sırada Osmanlıları en çok İran savaşları hırpalıyordu. İstanbuldaki hükümetsizlikten faydalanan İranlılar, Bağdadı ele geçirmişler, sınırlarını Diyarbakıra kadar genişletmişlerdi.

IV. Murat sert olduğu için ocak zorbalarını öldürmekten çekinmiyordu. Yeniçeriler de ikide bir Sultan Muradı hal'ederek yerine kardeşini geçireceklerini ileri sürüyorlardı. Çünkü IV. Muradın 25 er yaşında iki kardeşi her bakımdan padişahlığa lâyıktı. Sultan Murat bir hükümet darbesine kurban gideceğinden korkuyordu. Bunun için ilk İran seferinde Revanı zaptedince, iki kardeşini de öldürttü (1635). Sonra kendisine nazaran daha akıllı olan kardeşi Kasımı boğdurtarak Bağdat seferine çıktı (1638). Seferden dönünce öldü. Yerine kardeşi Sultan İbrahim geçti. İbrahim uzun yıllar hapis hayatı yaşadığından ve ölüm tehlikeleri atlattığından çok sinirli olmuştu. İyi bir tahsil görmedikten başka, sâf ve gaddardı da. Bu halleri yüzünden kementle boğdurularak, yerine henüz 7 yaşında bulunan büyük şehzade Mehmet, padişah ilân edildi.

IV. Mehmet, kırk senelik saltanatı esnasında elini kana bulamadı. Ama, ondan sonraki bazı hırslı padişahların, oğullarını tahta geçirmek amaciyle, büyük veliahdı zehirletmeğe veya öldürtmeğe uğraştıkları zaman zaman görüldü. Abdülâziz, oğlu Yusuf İzzettin Efendiyi padişah yapmak için çok niyetlendi ise de korkusundan, şehzadeleri izale edemedi. II. Abdülhamit de 3 kere niyet ettiği halde Muradı öldüremedi. Bu suretle I. Ahmet devrinde başlayıp IV. Mehmet zamanında âdeta kanunlaşan hanedanın büyük evlâdının padişah olması usulü, saltanatın yıkılmasına kadar devam etti. Ancak, bu kanun da sultanların öldürülmesini önliyememiş, zaman zaman çok kanlı vakalar olmuştur. Bunun en trajik örneği III. Selimin öldürülmesidir.

Selimin şehadetini, Dördüncü Mustafanın öldürülmesi takibetti.

IV. Mustafanın boğulmasiyle bu kanlı oyuna son verilmiş ve perde inmişti. Daha sonraları Abdülâzizin ve oğlu Yusuf İzzettin Efendinin ölümleri şüpheli görüldü ama ortada kati deliller olmadığından bunlar üzerinde durmuyoruz.

SON

Kanuni Sultan Süleyman.

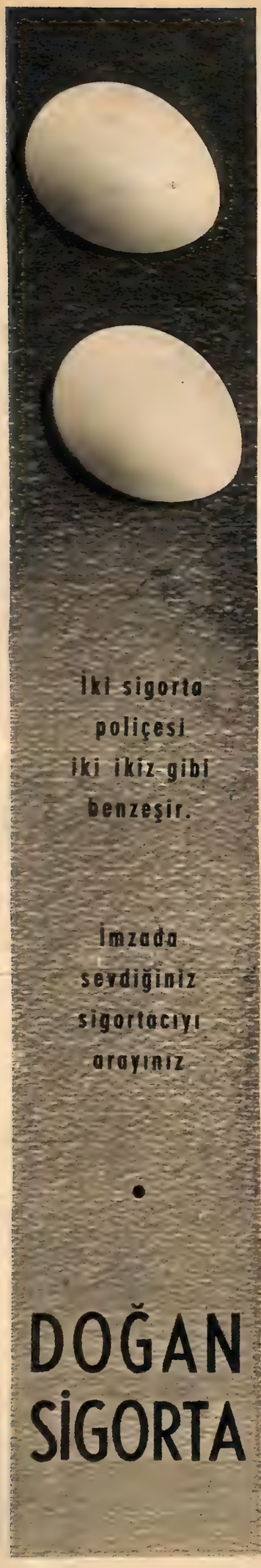

Milyonların Dinlediği Milyonlar Kazanan Çocuk

Rock'n Roll ile beraber hafif müzik âleminde yepyeni bir çığır açıldı: Genç şarkıcılar devri... Bu şarkıcıların ekserisi çocuk denecek yaştadır. Kendi yaşındaki milyonlarca gence hitab etmekte ve her biri bugün milyonlar kazanmaktadır. Bu sayımızdan itibaren bunları seri halinde okuyucularımıza tanıtacağız. İlk olarak en gençleri, belki de en meşhurları PAUL ANKA'yı veriyoruz.

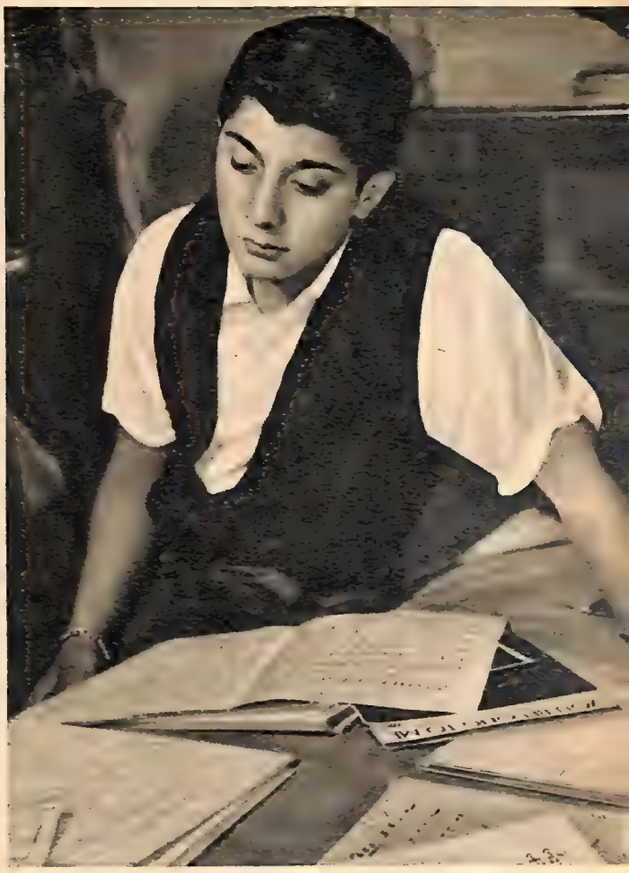

YAZAN : WALTER HAAS — ÇEVİREN : A. MAZHAR KUNT

Islak asfalt üzerinde kayan lâstiklerin çıkardığı acı bir fren sesi duyuldu. Direksiyondaki adam hiddetle bağırdı:

— Hey delikanlı, aklın havalarda galiba, dikkat etsene!

Gerçekten bu yağmurlu havada tepeden tırnağa kadar sırsıklam olan gencin aklı, doğduğu ve 15 senedir büyüdüğü bu şehirden çok uzaklardaydı. O akşam Ottawa şehrine gene meşhur şarkıcılardan biri gelmişti. Gencin aklı fikri bu sanatkârla görüşmek, ona derdini anlatmak ve bu meslekte nasıl ilerleneceği hakkında tavsiyeler almaktı. Bu karar ve düşünceyle yağmurlu sokakta yürürken, arkasından koşan genç kızı farketmiyordu bile... Bu kız kilise korosundaki arkadaşı Diana idi. Ondan biraz daha yaşlıca görünüyordu. Üzerinde temiz bir trençkot vardı. Fakat gencin kıza aldırdığı yoktu. O şimdi yıldız avına çıkmıştı. Ottawa'ya gelen meşhurlardan hiçbirini kaçırmazdı. Ama imza almak için değil, muvaffakiyetlerinin sırrını öğrenmek için... Bu işte nasıl yükseleceğini ona bir söyleselerdi... İşte şurada Victoria Tiyatrosu görünüyor... Üzerinde kırmızı - beyaz neon lâmbalariyle yanıp sönen bir yazı var: FATS DOMINO.

Genç, kapıcının arkasını döndüğü bir andan faydalanarak içeri girdi. Sonra soğa döndü ve soyunma odalarının bulunduğu loş koridora daldı. Birden karşısına bir adam çıktı. Üzerinde tütün rengi bir elbise vardı. Genç, soğukkanlı olmağa çalışarak sordu:

— Mr. Domino ile görüşebilir miyim? İsmim Paul Anka, ben de şarkıcıyım.

— Haydi çekil şuradan bakalım, diyerek adam sırtını döndü.

Paul, soyunma odalarına giden bütün kapıları ezbere bilirdi. Derhal öbür koridora geçti. Fakat Domino'nun odasına yaklaştığı sırada aynı adam gene karşısına çıktı. Bu zat meşhur revü menajeri Irvin Feld'di. Paul, artisti görmekte ısrar ediyor, Feld ise onu atlatmağa çalışıyordu. Nihayet gürültüleri duyulmuş olacak ki, içerki odadan kalın bir ses yükseldi:

— Bırak gelsin bakalım, ne istiyormuş...

Paul'ün gözleri parladı. İstediği olmuştu. Büyük bir heyecanla odaya girdi. «Blueberry Hill» ve «My Blue Heaven» parçalariyle meşhur, otuz senelik zenci şarkıcı Fats Domino yorgun çehresi ve iri cüssesiyle karşıki koltukta oturuyordu. Paul dudakları titriyerek gayesini anlattı. Fats güldü:

— Demek yıldız olmak istiyorsun, herkes peşinden koşsun, otomobillerin olsun, değil mi? Bilirim ben o hastalığı... Bak küçük, ben altmışıma geldim. Daha beş yaşındayken sokaklarda meteliğe şarkı söylerdim, anladın mı? Sonra bir fabrikaya girdim, bir gün elimi testereye kaptırarak sakat kaldım. Bugüne gelinceye kadar nelere katlandım. Bu iş o kadar kolay değildir delikanlı.

Paul, kitara çaldığını, kilise korosunda söylediğini, babasının lokanta sahibi olduğunu, icabederse bu iş için para da verebileceğini söyledi. Fats gencin sözlerine içerlemiş görünüyordu:

— Demek para da verirsin... Ben sana birşey söyliyeyim mi evlât, parayla dünyada hiçbir şey olmaz! Haydi bakayım şimdi beni meşgul etme.

Paul kıpkırmızı olmuştu. Neler beklerken nelerle karşılaşıyordu. O anda iki kuvvetli elin omuzlarından kavradığını hissetti. Irvin Feld onu yaka paça tutup koridora atıverdi. Paul hem yürüyor, hem de bağırıyordu:

— Öyle olsun Mr. Domino! Bir daha sefere siz benim ayağıma geleceksiniz. Hem bu sefer neonlarla benim adım yazılacak, benim adım!... İşitiyor musun? Paul Anka adı!...

Genç çocuk hıçkırarak dışarı fırladı. Diana kapının önünde onu bekliyordu. Bu kız Paul'ü adamakıllı seviyordu. Ellerini trençkotunun ceplerine sokmuş, hiçbir şey söylemiyordu ama gözleri yaşlı idi.

Paul bütün hıncı ile gözü yaşlı kıza bağırdı:

— Ne diye benim peşimden gelip duruyorsun? Hem bana hiç de uğur getirmiyorsun. Diana...

Halbuki, bir müddet önce Diana için şarkı bile yaptığını unutuyordu. Neonun kırmızı - beyaz yanıp sönen ziyası altında hareketsiz duran genç kız, hiçbir şey söylemeden başını önüne iğdi ve ağır ağır yürümeğe başladı. Paul onu kırmış olduğuna da üzülüyordu. Ama düşünüyordu: Belki Diana bile onun hayal peşinde koştuğuna kani idi. Zaten ona kimse inanmıyordu. Evde babası, kardeşi, annesi, hepsi onun bu şarkıcılık düşkünlüğüne kızıyor, istidadını anlamıyorlardı. Halbuki babası istese ona pekâlâ yardım edebilirdi. Halleri vakitleri yerindeydi. Babasının mükemmel işliyen bir lokantası vardı. Evlerinde güzel bir piyanoları, gıcır gıcır bir de otomobilleri mevcuttu. Ama sadece evde oturup piyano çalmak Paul'ü tatmin edemezdi. O en mâruf artistleri sahne üzerinde görmek, onları çok yakından tanımak ve tetkik etmek istiyordu. Paul 12 yaşındayken Amerikada Massachusetts'te oturan teyzesine bir yaz tatili misafir gitmişti. Orada ağlıyan şarkıcı Johnny Ray'i dinlemiş, onun bir gecede nasıl para kazandığını görmüştü. Paul o günden sonra arkadaşları arasında bir kuartet kurmuş, «Bobby Soxers» isimli bir kuartetle de bir büyük toplantıda 250 dolâr kazanmışlardı. Ekseriya «Swanee River», «White Christmas» gibi eski şarkıları söylüyorlardı. Fakat Paul kendi neslinin bu şarkılarla tatmin edilemiyeceğini biliyordu. Onlara yeni şeyler lâzımdı. Johnny Ray'in yaptığı gibi yenilikler yapmak şarttı.

(Devamı gelecek sayıda)

1959-60 SONBAHAR ve

1

2

3

1959-1960 SONBAHAR VE KIŞ

MODASINA DAİR İLK HABERLER

Paris muhabirimiz Gülgün Üstündağ bildiriyor:

Parisin büyük terzileri koleksiyonlarını ağustos başından itibaren teşhire başladılar, fakat modellerin neşrine ancak eylül başında müsaade edilecektir. Sızan ilk haberlere göre:

- Bu kışın en moda rengi, sütlü kahveden çikolataya kadar kahverenginin her tonudur.
- Etekler bütün terzilerde uzamıştır. Yalnız ilkbaharda eteklerini diğerlerinden daha uzun tutmuş olan Dior modaevi, aynı boyu muhafaza ediyor.
- Tayyör ceketlerinin boyları da uzamıştır. Belleri hafif oturtulmuştur. Yakalarında da ekseriyetle kürk vardır.
- Bu mevsim omuzlar geniş olacak. Kolların üst kısmı ve takılışı omuzları geniş gösterecek şekildedir. Bilhassa yenilik kolların takılışındadır.
- Etekler umumiyetle dar, fakat fazla yapışık değildir. Kadınların silüeti, geçen mevsime nazaran daha uzundur. Dior modaevi etekleri geniş tutan jüponları tamamen kaldırmış, vücudun ve boynun ince ve uzun gözükmesini istemiştir.
- Yüz makijajı gayet soluk renklerdedir. Kadınların tenleri fildişi gibi soluk renkte olacaktır.
- Her iki taraftan, yani tersinden ve yüzünden giyilebilen mantolara çok rastlanacaktır.
- Şapkalar ufalarak, kabarık saçları bozmıyacak şekilde tepeye oturtulacaktır.

4

1 Kare yakalı, takma kısa kollu, düz bedenli bir sonbahar kıyafeti. Modelin güzelliği, küçük pliler ve yaka biçiminde enseden bele kadar inen fiyonklu parçadadır. Modelin Pariste fiyatı: 7.500 franktır. **(Mercier Frères)**

2 Yuvarlak bebe yakalı spor bir elbise. Beden yanlardan parçalıdır. Kol tasmalarındaki düğmeler modele ayrı bir hava veriyor. **(Brigitte de Cannes)**

3 Ekose yünlüden gündelik bir elbise. Beden düz, önden düğmeli. Yaka, aynı kumaşın beyazından, yuvarlak bebe biçimi. Kollar takma ve truvakar. Etek beldeki penslerle hafif boldur. Modelin Pariste fiyatı: 5.000 franktır. **(Mercier Frères)**

4 Yünlü jarseden şömizye bir rob. Beden dar, etek bol ve kabarıktır. Göğüs ve kemerdeki taşlı düğmeler kıyafeti şıklaştırmaktadır. **(Brigitte de Cannes)**

5 Piye dö pul'den bir döpiyes. Etek tek dikişli ve dardır. Yaka verev, kollar takma, beden önden düğmelidir. Beldeki sentür; şapka, eldiven ve ayakkabının rengindedir. **(Carven Junior - Prêt à Porter)**

6 Iki parçalı kışlık bir sokak kıyafeti. Etek flânelden düz ve dardır. Üstü beyaz tüylü yünlüden bahriye yakalı, takma truvakar kollu ve düz bedenlidir. Modelin Pariste fiyatı: 6.500 franktır. **(Mercier Frères)**

KIŞ MODELLERİNE BAŞLIYORUZ

Paris modaevleri 1959-60 sonbahar ve kış modasının "Hazır Elbise„ koleksiyonlarını açıklamağa başladılar. Özel olarak aldığımız bu modellerden birkaç örnek sunuyoruz. Gelecek hafta aynı modellerden başka çeşitler vereceğiz. Bu sahifelerde, Paris muhabirimizin yeni modanın ana hatlarını bildiren bir yazısını bulacaksınız.

5

6

SİZE SORUYORUZ

Moda sahifelerimizde neler görmek istiyorsunuz?... Bütün dünya modasına ve kadınların giyimine tesir eden Paris modaevlerinin en son modellerini ve her yıl yaptıkları yenilikleri siz değerli okuyucularımıza bir an önce bildirmek için Paris muhabirimiz Gülgün Üstündağ'dan istifade ediyoruz. Moda sahifemizi tertiplerken kolayca yaptırılabilecek modeller seçmeğe bilhassa dikkat ediyoruz. Şimdi size soruyoruz: Bizden moda, yüz ve vücut güzelliği ile sağlığı, ev bakımı ve bir kadını ilgilendiren bütün konularda ne gibi şeyler istiyorsunuz? Okuyucularımıza ayrı ayrı mektupla cevap vermek mümkün olamıyacağı için, bize gelen dilek mektuplarını sıraya koyarak moda ve kadın sahifelerimizde cevaplandırmağa çalışacağız. Bize arzularınızı «Hayat mecmuası Moda Sahifesi - Divanyolu, İstanbul» adresine yazmanızı rica ederiz.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

7 ağustostan 13 ağustosa kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Bir yakınınızdan beklediğiniz alâkayı göremediğiniz için üzülüyorsunuz. Bu alâkayı arttırmak için şahsiyetinizi kuvvetlendirin. Kendinizi biraz daha ağıra satın.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Yakında oldukça mühim bir para ödeyeceksiniz, fakat bunun size çok faydası olacak. Bu hafta üç kişiden alacağınız üç ayrı haber sizi bir hayli sevindirecektir.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Sizi koruyan yıldızlarınıza bu hafta biri daha katılıyor. Şansınız çok kuvvetli. Belki piyango bile çıkabilir. Ona göre davranın. İşlerinizi de düzeltmiş olursunuz.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

İnsana evvelâ sıhhat lâzım, ama siz bunu hiç düşünmüyorsunuz. Üzüntü dediğiniz şeyler hiçbir şey değil. İçinde bulunduğunuz saadetin kıymetini bilmeniz gerekir.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Bu hafta yıldızlarınız kimseyle münakaşa etmemenizi söylüyor. Sevdiğiniz insanların dediklerini birkaç gün aynen yapın, neticesine siz de çok hayret edeceksiniz.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Meslek hayatınızda çetin imtihanlarla karşılaşıyorsunuz. Koca Jüpiter arkanızda, yalnız işlerinizi ihmal etmeyin. İstikbaliniz, saadetiniz, her şeyiniz ona bağlı.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Önümüzdeki hafta başında karşılaşacağınız bir meselede mühim kararlar vermeniz lâzım. Bu kararların ne olacağını iki gün evvel bir insan size ilham edecek, bekleyin.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Saadetinizi yanlış yerde arıyorsunuz. Güneş ve Merkür yolunuzu iyi aydınlatmamış. Ama kendi yıldızınız size en iyi yolu açıkça gösterecek. Dikkatinizi arttırınız.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Sizi bekleyen bir aşk macerası var. Buna mukabele edip etmemek sizin elinizde, içtimai durumunuza göre karar verin. Unutmayınız ki vereceğiniz bu karar hayatidir.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Sizin için gıpta edilecek bir istikbal görünüyor. Aleyhinize vaziyet almış tek bir yıldız bile yok. Şimdiye kadar geçirdiğiniz üzüntüler son bulacak, rahat edeceksiniz.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Şu sıralarda mecbur olmadıkça hiçbir maddi, mânevi bağlantıya girişmeyin. Hamle yapacağınız zamanı size gene yıldızlarınız bildirecektir. Biraz sabırlı olmanız lâzım.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Sizi seven insana karşı gösterdiğiniz ilgisizlik, çevresinde büyük bir üzüntünün doğmasına sebep oldu. O ise sizden daha başka şeyler bekliyordu. Biraz dikkat edin.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Emcet +

Erkek ismidir. Arapçada «pek mecit, şeref sahibi» anlamına gelir.

Nüvit, Nüvide +

Farsçada «iyi haber, müjde» demektir. Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan bu kelimenin «nüvit» olarak kullanılması yanlıştır. Aslı «nevit» tir.

Esra +

Kadın isimleri arasındadır. Arapça olan bu kelime eski lûgatlerde «isra» şeklinde geçmekte ve «yürütme, gönderme» anlamı verilmektedir.

Sadeddin +

Sa'd, Arapçada «kutluluk, mübareklik» demektir. Sadeddin «dinin mübarekliği, dini kutlu kılan» anlamına gelir. İsmin adaşları arasında «Tacüttevarih» isimli meşhur tarihin yazarı, III. Mehmedi Eğri seferinde kaçmaktan alıkoyarak savaşın kazanılmasını temin eden Şeyhülislâm Hoca Sadeddin Efendi, bestecilerimizden Sadeddin Kaynak ile Türk musikisine iki bin kadar eser veren, «Türk Musikisi Nazariyatı», «Musiki Tarihi» isimli eserleri yazan ve «Şehbal» mecmuasını çıkaran Hüseyin Sadeddin Arel de bulunuyor. Üstadın besteleri arasında, güftesini Hüseyin Siret'ten aldığı şu şarkı da vardır:

«Gördüm seni sevdim güzelim,
goncai tersin,
Sevmek mi güzel, yoksa sevilmek mi, ne dersin?»

Süha +

Nadiren kadınlarda da kullanılan bu erkek ismi Arapçadır ve Şimal Kutbu cihetinde bir yıldızın adıdır. «Kamusu Türki» ye göre, çok güçlükle seçilebilen bu yıldız gözlerin kuvvetini ölçmek için kullanılır. İsmin adaşları arasında edebiyat hocalarından, gazeteci ve fıkra yazarı Hakkı Süha Gezgin ile hicazkârdan «Senelerce aşkı anmış» şarkısını besteliyen Sabri Süha Arsen de bulunmaktadır.

Radife +

Arapça kadın isimlerindendir. Bir yıldızın yakınında bulunan diğer bir yıldıza «Radife» denir. Naci lûgatinde bu kelimeye «kıyamet gününün ikinci nefhası ki bütün ölüler dirilir» anlamı karşılık gösterilmiştir. Adaşlar arasında tanınmış ses sanatkârlarımızdan Radife Erten de vardır.

Nemika +

«Mektup, name» anlamına gelen bu kelime çok kullanılan ve sevilen Arapça kadın isimlerindendir.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Eyüpten Bay Hüdai Zurnacıya:

İstediğiniz romanı Ankara Caddesindeki kitapçılarda bulabilirsiniz. Hayat Ansiklopedisinin mevcudu kalmamıştır. Ancak Sahaflar Çarşısında bulmak mümkündür.

■

Kadıköyden Bayan Adalet Azmi' ye:

«Rumi 1315 senesinde ramazanın 15. günü milâdi sene içinde hangi tarih ve güne tesadüf eder?» diyorsunuz. O zamanki ismiyle kânunusaninin 4. perşembe gününe ve bugün kullandığımız tarihle 16 ocak 1900 tarihine raslamıştır.

■

İstanbuldan Bay İlyas Çevikkol'a:

Şiiriniz halk destanları şeklinde yazılmış. Samimi ve güzel. Ancak bugün için şiirlerinizi kitap halinde çıkarmanız biraz güç olur. Kâğıt kıttır ve şiir kitapları çok az satılabiliyor. Biz kendi neşriyatımızın dışındaki işlerle meşgul olamıyoruz. Gençsiniz, neticesiz bir aşk uğrunda üzüntü çekmeyiniz.

■

Kadirlinin Naşidiye köyünden yazan okuyucumuza:

Okuyucu mektupları o kadar çok ki, şimdi ancak mart ayında gelenlere cevap verebiliyoruz. İslâm dini, insanların daima ilerlemesini, birbirlerine karşı iyi davranmasını emreder. Fakat dünyada olup bitecekleri, icatları, keşifleri peşin haber vermez. Medeniyetin ilerlemesinin dinle ilgisi yoktur. İslâmiyette yasak olan şey, kötülüktür.

■

Hatunsaraydan Bay H. S. ye:

Siz herşeyden önce bir hekime müracaat ederek sinirlerinizi yatıştıracak bir ilâç alınız. Bu halleriniz bir sinir zafiyetinden ibarettir. Dünyanın öbür ucundaki artistlere bu dereceye kadar bağlanmayınız. Her millet, her insan kendi hayatını yaşar.

Bursadan Bay M. E. P. ye:

Hastanelerde verilen kan, insanın bünyesini, karakterini ve kökten, soydan gelme meziyetlerini değiştirmez. Damarlarımıza enjeksiyon yoluyla sıvı halinde birçok madde alıyoruz. Bunlar bizim ne kabiliyetlerimizi, ne de ırkımıza ait olan karakter ve meziyetlerimizi değiştirebilir.

■

Samsundan Bay Mehmet Taşhan'a:

Edebiyata meraklı iseniz neşredilen şiir kitaplarını toplayınız. Belli başlı şairlerimizin şiirleri ayrı kitaplar halinde çıkmıştır. Hepsini bir arada bulamazsınız. Mehmet isminin anlamı 52. sayıdadır.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

SİZ VE TRAFİK — Otomobil ve seyrüsefer meseleleri etrafında aydınlatıcı bilgiler. Yazan: İstanbul Ziraat Mektebi makine hocası Şeref Barı. 160 sahife, 4 lira.

HA BU DİYAR — Gezi notları. Yazan: Fikret Otyam. Dost Yayınları. 68 sahife, 2 lira.

SİYAH - BEYAZ — Şiirler. Yazan: Orhan Ulukan. 37 şiir birarada. 64 sahife, fiyatı 3 lira.

Trabzon okuyucularımızdan Hasan Saltık'ın gönderdiği yukarıdaki resim, mehtaplı bir gecede Trabzon Küçük Limanının romantik bir görünüşüdür.

İstanbul'dan Bay İsmet Koştıran'a:

Resim altında bir yanlışlık olmuş. Haklısınız. Muharrir makale, hikâye, roman ve fıkra gibi yazıları yazar, muhabir ise haberleri toplar ve yazar.

■

Balattan Bay Mustafa Kaldırak'a:

Adresiniz bizde mahfuzdur. Satmak istediğiniz mecmualardan istiyen olursa haber veririz.

Nizipten Bay Z. Ö. ye:

Hareketinizin ne dereceye kadar kötü olduğunu kendiniz söylüyorsunuz. Azıcık nefsinize hâkim olunuz. Sizi sizden başka kurtaracak yoktur.

■

İzmirden Bay Ahmet Tekirbaş'a:

Karikatüre çalışmak istiyorsanız temiz ve beyaz kâğıt üzerine itina ile çiziniz. Gönderdiğiniz resimlerden bir şey anlamak mümkün olamadı.

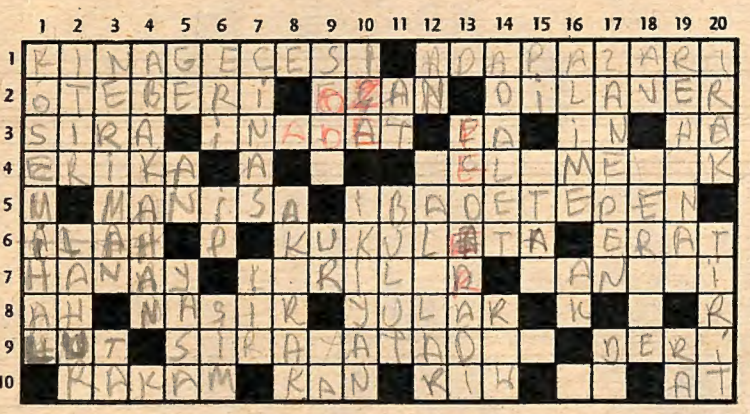

BİLMECE

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1: Eskiden düğün gecesinden bir gece evvel yapılan eğlence — İstanbula yakın yeni illerimizden. 2: Bazı eşya — Şair — Bir erkek ismi. 3: Dizi — Ayak dire anlamında bir emir — Ayak — Ayı evi — Alfabenin 9. harfi. 4: Tanınmış bir daktilo markası — Küçücük kelime. 5: İzmire bitişik bir ilimiz — Dini vecibeleri yerine getiren (iki kelime). 6: Tanrı — Eskiden kullanılan başlıklı yağmurluk — Askerler (çoğul). 7: Türk evlerinde ön kısmı açık büyük sofa — Gazete veya mecmua okuyucuları — Mantollü. 8: Âşıkların ünlemi — Kafiyesiz edebi yazılar yazan — Binek ve yük hayvanlarında kullanılan tasma. 9: Mukaddes din kitaplarının yazdığı peygamberlerden — Bulaşan (iki kelime) — İnsan ve hayvanların etlerini kaplıyan hassas örtü. 10: Sayı — Can suyu — İnce kum — Sayı — Binek hayvanı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Osmanlı Devletinin kuruluşunda hizmeti geçen ve sonradan Müslüman olan bir Rum derebeyi. 2: Hoş koku — Şallariyle meşhur bir Hint şehri. 3: Bir kadın ismi — Uzak işareti. 4. Hulâgû Hanın oğlu ve İlhaniler Devletinin ikinci hükümdarı. 5: Alfabede bir harf — Lâhza — Kanun. 6: Su haline gel — Sicim — Gümüş. 7: İki mânalı, dokunaklı söz — Leke. 8: Cereyan ederek. 9: Çamaşırda kullanılan bir madde — İltihapsız şiş — Hayret ünlemi. 10: Tersi öztürkçede köşe, zaviye demektir — Bir çift kol ağzı. 11: Fırlat — Gökteki sisler. 12: Hatırla — Hisarlar. 13: Baba ismi. 14: Hakseverlik — Eski terim yol. 15: Geometri terimi — İleri bakan. 16: Kadın bilgin — Beyaz. 17: Sanan (iki kelime) — Nota. 18: Şikâr — Para cezası. 19: Para karşılığı bir şeyi kabul et — Mısır Tanrısı. 20: Uzak — Papara.

METİN GÖKÇE — 29 ekim 1933 te İstanbulda doğdu. Karikatüre 1951 yılında başladı. O yandan bu yana çeşitli günlük gazetelerde, magazinlerde ve bütün mizah dergilerinde çizdi. Eserlerini dört sergide teşhir etti. Karikatürü bir görüntü mizahı olarak kabul edip, içine edebiyat katmamıya gayret eder. Karikatürüne «kalıcı» unsurlar katmak maksadı ile çalışıyor. Evlidir. Müzik, tiyatro ve bilhassa okumayı sever.

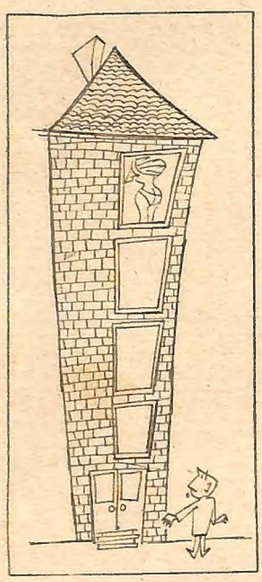

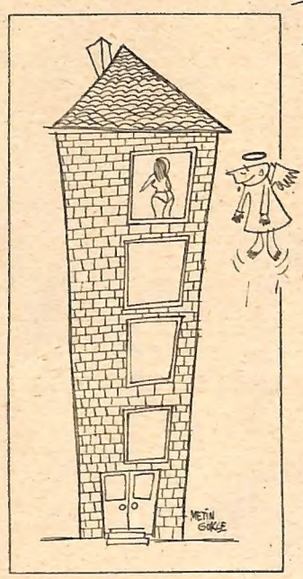

Romantizm

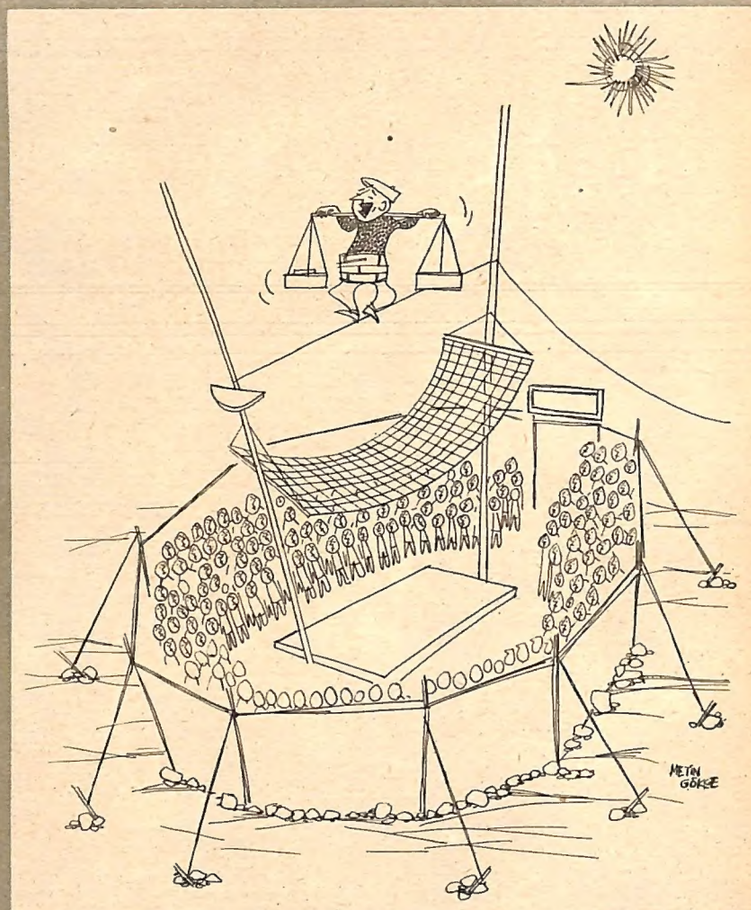

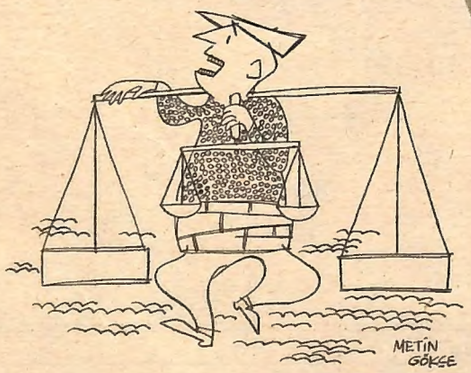

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları Hayat mecmuası tarafından satın alınmıştır.

Hayat

Hilton havuzunda renkler cümbüşü

FOTOĞRAF : SUAVİ SONAR